

Sınıf mücadelesinin seyri ve kitlesel hareketin yükselişi, politik karşıtlıkları daha görünür ve belirgin hale getirmiştir. Bu koşullarda devrimci ve komünistlerin temel görevi; halkın bilincini pekiştirmek, oluşan saflaşmayı örgütlü bir güce dönüştürmek ve mücadeleyi derinleştirmektir.

özgür gelecek için
Yeni Demokrasi

4 HAZİRAN - 18 HAZİRAN • SAYI: 187 • FİYAT: 20 TL • ISSN: 2630-5526

gazetesi

karanlığınızda ateş gibi AYAĞA KALKACAĞIZ

MEŞA AZADÎ

8

**EGEMENLERİN SİLAHLARI
VE KİTLELERİN
"KIRMIZI PAZARTESİ"İ**

Öcalan'ın sulandırılmış demokrasi ve sosyalizm tanımları başka bir tartışma konusu olmakla birlikte, tasfiyeci süreçten ezilen uluslar ve halklar lehine demokrasi veya sosyalizm çıkmayacağını belirtmek gerekir. Yönetim biçimi faşizm olan bir ülkede, faşist egemen güçlerle uzlaşarak ne demokrasi ne de sosyalizm inşa edilebilir.

DÜNYA

20

**NÜKLEER KRİZDE SON
PERDE: MÜZAKERE
MASASI DAĞILIR MI?**

İran'la müzakerelerde İsrail'in korunmasına ve bölgesel bir güç olarak tanınmasına yönelik konular da gündemde. Bu gündem başından beri İran'la ABD ve genel olarak "Batı" arasındaki sorunların bir parçasıdır ve bugün de temel bir müzakere konusudur.

SAYFA 12-13-14

KOLEKTİF DOĞRULTU

Soyut Kavramlarla Politika, Önderlik ve Kitle Gücü

Uluslararası devrimci-komünist örgütlerden açıklama

Uluslararası 8 devrimci-komünist örgüt ortak bir açıklama yayımlayarak emperyalist saldırganlığa karşı mücadele etme çağrısı yaptı. İmzacılar arasında Türkiye'den TKP/ML de bulunuyor.

tkpml6.net internet sitesinde yayımlanan "Emperyalizme ve Savaşa Karşı Halkların Barikati! Silahlanmaya Hayır! Haklarımız İçin Kitlesele Mücadele!" başlığıyla yayımlanan açıklamanın tamamı şu şekilde:

"Dünya genelinde emperyalistler, Avrupa'daki hükümetlerle birlikte bir savaş hazırlığı sürecini şekillendiriyor. Ukrayna'daki askeri çatışma –ki bu, II. Dünya Savaşı'ndan bu yana yaşanan en kanlı savaşlardan biridir– aynı zamanda küresel dengeler açısından en tehlikeli olanıdır. Çünkü bu savaş, emperyalist bloklar arası çelişkilerin en keskin şekilde ifadesi hâline gelmiştir. ABD-NATO ile Rusya arasında süren bu haksız savaşın merkezinde, yeni bir dünya savaşının zemini hazırlanıyor. Ekonomik ve ticari savaşlar, gümrük vergileri üzerinden yürütülen gerilimler de bu çelişkileri çözmek bir yana, daha da derinleştirerek emperyalist kutuplaşmaların inşasında araçsallaştırılıyor.

"Bu yüzden, silahlanma yarışında yaşanan gelişmeler baş döndürücü bir hızla ilerliyor:

"ABD, Hiroşima'ya atılan atom bombasından 24 kat daha güçlü yeni bir nükleer bomba üretmeye başladı.

"Rusya, yeni bir uçak gemisi ve nükleer silah taşıyacak bir uydu üretme sürecinde.

"Çin, dördüncü uçak gemisini inşa ederken, korkunç ısı gücüne ve ölümcül şok dalgasına sahip yeni hidrojen bombasını başarıyla test etti.

"Bu süreçte, faşist İsrail devleti tarafından ABD desteğiyle Filistin halkına karşı sürdürülen soykırım, emperyalistlerin kan dökme ve halkları sömürme iştahlarının önünde hiçbir sınır tanımadığını

bir kez daha gösteriyor. Halklar, bu yıkımı durdurmadığı sürece emperyalist barbarlık durmayacaktır.

"Bu bağlamda, Mart ayında yapılan AB zirvesinde yeni bir program açıklandı: 'ReArm Europe'(Avrupa'yı Yeniden Si-

plana şimdi de 'Readiness 2030' (2030 Stratejik Hazırlık Planı) adını verdiler; "72 saatlik hazırlık" tatbikatlarıyla savaşı kaçınılmaz bir gerçeklik gibi halklara empoze etmeye çalışıyorlar.

"Bu koşullar karşısında, işçi sınıfı ve

bunlar, azınlığın çıkarı için çoğunluğu ezmektedir.

"Genelleşen savaşlara ve emperyalist sömürüye tek gerçek yanıt, proletaryanın ve halkların emperyalizme ve savaşa karşı birleşik mücadelesidir.

Halkların dostluğu, kardeşliği ve dayanışması büyütülmelidir.

"İşçiler onların savaşlarının bedelini ödemeyecek!

"Halklar katledilsin diye gelirlerimiz ve emeklilik haklarımız feda edilemez!

"Yeni silahlanma programlarına hayır! ReArm / Readiness 2030'a hayır!

"AB, halkların değil, emperyalistlerin kurdu ittifakıdır!

"ABD – NATO – AB – Rusya: Ukrayna'dan defolun!

"Filistin'e özgürlük!

EMPERYALİZME VE SAVAŞA KARŞI HALKLARIN BARİKATI

HAKLARIMIZ İÇİN KİTLESEL MÜCADELE!

lahlandırma Programı). Bu programla, Avrupa'nın ve Ukrayna'nın savaş kapasitesini artırmak için:

- AB ülkelerinin savunma bütçelerinin GSYİH'nin yüzde 3,5'i kadar artırılmasıyla 650 milyar euro,
- Avrupa Yatırım Bankası'ndan sağlanacak kredilerle 150 milyar euro, toplamda 800 milyar euroluk kaynak ayrılacak.

"Bu yük yine işçi sınıfı ve halkların sırtına yüklenecektir. Bu para:

- Artan vergilerden,
- Ücretlerdeki kesintilerden
- Avrupa Komisyonu'nun bizzat açıkladığı gibi emekçilerin sosyal güvenlik fonlarının yağmalanmasından sağlanacak.
- İşçilerin maaşları, halkların emeklilikleri ve birikimleri gasp edilecek; bu kaynaklarla emperyalist savaş aygıtı beslenecek. Halkları ilğine kadar sömürmeyi planlıyorlar ve bunu "ekonomik kalkınma" diye sunuyorlar! Bu

halklar kendi yolunu çizmelidir:

- Silahlanma masraflarını cebinden ödememelidir. Bu harcamalar, gençliği ve işçileri topa tutacak et yığına dönüştürecektir.
- AB ve hükümetlerin dayattığı sürekli yoksulluğa boyun eğmemelidir.
- Kapitalizmin ve emperyalizmin halkları içine sürüklediği savaş tehlikelerini ifşa etmelidir.
- Demokratik hak ve özgürlüklerin savaş bahanesiyle bastırılmasına karşı çıkmalıdır.
- Herhangi bir emperyalist gücün arkasına hizalanmayı reddetmelidir.
- Filistin halkıyla kararlı bir enternasyonalist dayanışma göstermelidir.
- Ukrayna'daki haksız savaşı mahkûm etmelidir.
- NATO ve AB gibi emperyalist ittifaklara karşı mücadeleyi yükseltmelidir; zira

"Tüm ilerici kolektifleri, işçileri, gençleri; yukarıdaki hedeflerle 30 Mayıs – 25 Haziran arasında ülkelerimizde düzenlenecek eylem ve etkinliklere katılmaya çağırıyoruz."

Açıklamayı İmzalayan Örgütler

Komünist İnşa – Almanya

Komünist İşçi Birliği (Marksist-Leninist-Maoist) – Kolombiya

Avustralya Komünist Partisi (Marksist-Leninist)

Yunanistan Komünist Partisi (marksist-leninist)

Türkiye Komünist Partisi / Marksist-Leninist

Maoist Komünist Parti – İtalya

Norveç Devrimci Komünist Birliği

Fransa Komünistler Birliği

POLİTİK
GÜNDEMHEGEMONYA KRİZİNDE
BÜYÜYEN ÇATLAKLAR VE
DERİNLEŞEN POLİTİK SAFLAŞMA!

ABD Başkanı Trump, ikinci başkanlık dönemine dünyaya barış vaat eden bir “güvercin” olarak başladı. Ukrayna ve Filistin’de barışı hızla tesis etmeyi ve olası bir 3. Dünya Savaşı’nı engelleyeceğini ilan etti. Ancak ateş hattındaki bölgelerde başlayan uzlaşma, barış ve ateşkes girişimleri somut bir sonuç doğurmadı. İsrail, Gazze ve tüm Filistin’e yönelik saldırılarını sürdürürken Yemen, Irak ve İran’ı da hedef listesine aldı. Bu saldırgan politikalara ABD hem askerî hem de siyasî destek sağladı.

Ukrayna ile Rusya arasındaki görüşmeler, tüm diplomatik çabalara rağmen ateşkes aşamasına dahi ulaşamadı. Görüşmelerde Ukrayna, giderek daha fazla ABD’nin Rusya üzerindeki baskı politikalarının bir aracı haline gelirken, bu durum emperyalist hegemonya mücadelesinin merkezinde konumlandı. ABD, küresel ölçekte erozyona uğrayan gücünü koruyabilmek adına Rusya’yı taviz vermeye zorladı. Trump yönetimi ise hem geleneksel müttefiklerine hem de Çin ve Rusya gibi rakiplerine karşı, emperyalist yönlendirici güç olma iddiasından vazgeçmeyeceğini farklı araçlarla ortaya koydu. Ancak Trump’ın kişisel tarzına dayalı siyaset anlayışı ve çatışmacı diplomasisi, vaat edilen barış ortamını değil, daha derin ve çok katmanlı bir gerilim sürecini beraberinde getirdi.

Orta Doğu ve Ukrayna’da “barış” adı altında emperyalist çıkarlarda uzlaşma umudu, yerini giderek derinleşen çatışmalara bıraktı. Ukrayna, yaklaşık 18 aydır planladığı Rus hava üslerine yönelik saldırılarını, İstanbul’daki diplomatik görüşmeler öncesinde hayata geçirdi. Saldırıların zamanlaması, ABD ve NATO’nun savaşı doğrudan Rusya topraklarına taşıma kararlılığını açık biçimde ortaya koydu. İngiltere Başbakanı Keir Starmer, Genelkurmay Başkanı’nın “Üç yıl içinde savaşa hazır olmalıyız” uyarısına destek vererek en az altı yeni cephane fabrikası kuracağını ve “Rus tehdidini görmezden gelmeyeceklerini” ilan etti. Almanya Başbakanı Merz ise Alman silahlarının Rusya topraklarında kullanılmasına dair kısıtlamaların kaldırılacağını açıkladı. ABD ise diplomatik girişimlerin başarısız

olduğunu ve Putin’in izlediği rotadan sapmadığını açıkça ifade ediyor.

NATO ülkeleri, 2030 yılına kadar savunma harcamalarını GSYH’nin yüzde 5’ine çıkarma planını devreye sokmuş durumda. Emperyalist güçler yalnızca yeni nüfuz alanları yaratmakla kalmıyor, aynı zamanda mevcut pozisyonlarını koruma adına giderek artan bir istikrarsızlığa sürükleniyor. Derinleşen ekonomik kriz, bu güçleri siyasi kutuplaşmalara ve nihayetinde askerî çatışmalara yöneltiyor. Ortaya çıkan saflaşmalar, savaşın yalnızca bir olasılık değil, aynı zamanda bilinçli bir tercih haline gelmesine zemin hazırlıyor.

Emperyalistler arasındaki bu rekabet, dünyadaki tüm toplumsal ve siyasal gelişmeleri doğrudan etkiliyor. Yaygın silahlanma, savaş hazırlıkları ve sınır değişikliklerine dair eğilimler, gerici güçleri daha saldırgan ve şoven bir çizgiye sürüklüyor. Halklar ise bu saldırganlığı sosyal ve ekonomik yaşamlarında, siyasal özgürlüklerin kısıtlanmasında doğrudan deneyimliyor. Öte yandan, egemen klikler arasındaki rekabet daha karmaşık ve çok boyutlu bir hal almış durumda.

TÜRKİYE’DE KRİZLE YÖNETİM

Türkiye’de ise egemen sınıfların başat ittifakı olan AKP-MHP bloku, derinleşen ekonomik krizi yönetememe halini, muhalefeti ablukaya alarak ve güç gösterileriyle bastırarak telafi etmeye çalışıyor. Kendi anayasa ve yasalarına dahi aykırı biçimde polis ve yargı mekanizmaları, bu siyasî saldırıların aracı olarak seferber ediliyor. CHP içerisindeki çatlaklar da bu operasyonlarla derinleştirilmeye çalışılıyor. İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Ekrem İmamoğlu’na yönelik süregelen müdahaleler devam ederken kurultay süreciyle birlikte “rüşvet” ve “usulsüzlük” gerekçeleri öne sürülerek kayyım atanması tekrar gündeme getirildi. Bu durum, CHP içindeki mücadeleyi daha da keskinleştiriyor ve Tayyip Erdoğan kliğinin dikkatini buraya yoğunlaştırarak saldırılarını artırmasını kolaylaştırıyor. CHP’ye kayyım tartışması, Özgür Özel’i adeta bir “topal ördek” pozisyonuna itiyor.

Yoğunlaşan klik mücadelesi içinde Erdoğan’ın rakiplerini etkisizleştirme girişimi, mevcut iktidar blokunun meşruiyet krizini derinleştirmiştir. Bu kriz, halk hareketlerinde gözle görülür bir yükselişi beraberinde getirmiştir. Mart ayından bu yana yoksulluk ve siyasal baskı altında ezilen geniş kitleler, demokratik haklarının gaspı ve gelecek umudunun yokluğu karşısında biriken öfkelerini sokağa taşımaktadır. Ekrem İmamoğlu’nun tutuklanma süreci, bu tepkinin özgürlük, adalet ve demokrasi talepleri etrafında şekillenen kitlesel bir mücadeleye evrilmesine vesile olmuştur. Gelişen bu hareket, yalnızca CHP’yi ya da klikler arası çatışmayı değil, düzen siyasetinin tamamını aşan bir yönelim kazanmıştır.

1 Mayıs’ta sarı sendikaların iş birlikçi tutumuna, her türden oportünizmle bezeli devrimci-demokratik hareket kapsamındaki güçlere ve sendikalara rıza göstermek zorunda kaldığı imajıyla kitleleri yönlendiren CHP’ye rağmen binlerce kişi Taksim’e ulaşmak için polis barikatlarını zorladı. TÜPRAŞ işçileri ise düşük zam dayatmasına karşı barikatları aşma kararlılığı gösterdi. İşçi ve emekçiler artık dayatılan “yetinerek şükretme” politikalarını kabul etmiyor, mücadele yollarına yöneliyor. Grev ve direniş, yeniden gündemin merkezine oturmuş durumda.

MEŞRUIYET KRİZİ VE SOKAĞIN
YÜKSELEN SESİ

Bu gelişmeler yalnızca AKP-MHP blokunu değil, CHP ve diğer sistem içi güçleri de zorlamaktadır. Bir yandan devletin baskı mekanizmalarıyla karşı karşıya gelen halk, diğer yandan CHP’nin sınırlayıcı siyaset anlayışıyla yüzleşmektedir. İzmir Büyükşehir Belediyesi’nde 29 Mayıs’ta başlayan grev, CHP’nin son zamanlarda muhalefet olarak daha çok kullandığı “halkçı, demokrat, solcu” maskesini düşürmüştür. Özgür Özel’in, asgari ücret ve emekli zamları için sendikalarla yürüttüğü sürece rağmen, İzmir Belediyesi emekçilerinin talepleri “şımarıkça” bulunmuş, talepler AKP’nin oyunu olarak damgalanmıştır. Belediye Başkanı Cemil Tugay ise doğrudan grev kırıcı bir tutum almış, İzmirli de grev kırıcılığa çağırıştır.

CHP, emekçilerin taleplerini “tam da böylesi bir süreçte” diyerek bastırmaya çalışmakta; kısa bir süre önce destek verdiği sendikal eylemler ve hak talepleri kendisine yöneldiğinde ise bunları değersizleştirmektedir. Düşük asgari ücrete karşı çıkan CHP, burada aynı ücretin belediye eliyle verilmesini “ölüm” değil “çözüm” gibi sunmaya çalışmakta; emekçilerin yalnızca yoksulluk sınırına ulaşma talebine bile tahammül edememektedir. Bu tutum, CHP’nin halkın sorunlarını araçsallaştıran bir siyaset izlediğini açıkça göstermektedir.

İzmir Belediyesi grevi, AKP-MHP karşısında konumlanan CHP’nin de halk karşıtı niteliğini açıkça ortaya koymuştur. Faşist kliklerin muhalefetteyken halkçı ve demokratik söylemlerle sahneye çıkıp, iktidar yolunda gerçek yüzlerini göstermesi, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde istisna değil, kuraldır. İbrahim yoldaş bu durumu şöyle ifade eder: “Muhalefetteyken ‘demokrasi’ havarisi kesilen komprador büyük burjuvazi ve toprak ağası klikleri, iktidara geçtiklerinde en azılı halk düşmanı kesilirler.” CHP’nin daha merkezî iktidara gelmeden sergilediği tutum, halkçı söylemlerindeki riyakârlığı bir kez daha gözler önüne sermektedir.

SINIRLARI AŞAN BİR MUHALEFET
ARAYIŞI

Egemen sınıf klikleri arasındaki mücadelenin keskinleşmesi, emekçiler açısından yeni mücadele olanakları yaratmaktadır. İzmir Belediyesi işçilerinin grevi, yalnızca bir hak arayışı değil; emekçilerin sınıf bilincini güçlendiren ve siyasal ayrımları daha net kavramasını sağlayan bir süreç olmuştur. Bu gelişmeler, halkın ve gençliğin bağımsız eylem ve örgütlenmesinin önemini bir kez daha ortaya koymaktadır. Sınıf mücadelesinin seyri ve kitlesel hareketin yükselişi, politik karşıtlıkları daha görünür ve belirgin hale getirmiştir. Bu koşullarda devrimci ve komünistlerin temel görevi; halkın bilincini pekiştirmek, oluşan saflaşmayı örgütlü bir güce dönüştürmek ve mücadeleyi derinleştirmektir. Bu sorumluluğa dört elle sarılmak, sürecin ihtiyaçlarını karşılamak bakımından hayati bir önemdedir.

FAŞİZMİN "ENTERNASYONAL" HAMİLERİ İSTANBUL'DA

CHP'nin de üyesi olduğu Sosyalist Enternasyonal toplantısı İstanbul'da yapıldı. Avrupa'nın farklı ülkelerinden sol ve sosyal demokrat partilerin bir araya gelerek oluşturduğu bu yapı, Avrupa sosyal demokrasisinin politik iflası ve ihanetinin gölgesinde doğup şekillenmiştir. Sadece ellerinde değil, ruhlarında da atalarının kanlı günahlarını taşıyan bu oluşum, Almanya, Fransa, İngiltere ve günümüzde İspanya gibi ülkelerde iktidarda bulunarak hem kendi halklarını ezip sömürmekten çekinmemiş, hem de sömürge ve yarı sömürge coğrafyalara kan ve gözyaşı taşımıştır.

Neoliberal ekonomi politikalarının yılmaz savunucusu olmalarının yanı sıra, sosyal şovenizm çizgisinde de kararlı bir politika izlemişlerdir. Avrupa'da yaygın olan göçmen karşıtlığının temelinde, bu oluşumun inkâr edilemez katkıları vardır. Bu yalnızca göç olgusuna yol açan sömürgecilik ve savaş politikalarının yılmaz savunucuları olmalarından değil, aynı zamanda şovenizmle iç içe geçmiş politik kimlikleriyle bu alçakça

eğilimin olgunlaşmasında önemli rol oynamalarındandır. Bu suç sadece Irak topraklarına kan ve ölüm taşımak için absürt senaryolar üreten dönemin İşçi Partisi lideri Blair'e ya da günümüzde aynı görevi, Ukrayna-Rusya savaşında Zelenski'nin sırtını sıvazlayarak sürdüren Starmer'e ait değildir. Aynı zamanda, Irak'ta ve Kürdistan bölgesinde kan dökülmesi için heyecanla konuşmalar yapan Deniz Baykal'ın Kürt düşmanı diliyle faşist Türk devletinin ruhunu o kürsüye taşıyarak savaş naraları attığı da unutulmamalıdır. CHP'nin ruhu, işte tam da bu Sosyalist Enternasyonal'in karakteriyle uyumludur.

Sosyalist Enternasyonal üye partileri, kendi ülkelerinin hâkim sınıflarının çıkarlarını tam anlamıyla bir burjuva bakış açısıyla savunmayı görev edinmişlerdir. CHP de bu oluşuma üyeliğin hakkını vererek siyaset sahnesinde yerini almaktadır. Sosyalist Enternasyonal'in bıraktığı izleri takip ederek adımlarını atmakta, aynı politik çizgiyi sürdürmektedir.

YÖNETME KRİZİNDE BASKILANAN MUHALEFET

İmamoğlu'nun diplomasının iptal edilip ardından tutuklanmasıyla başlayan süreç, egemenler arasındaki krizlerin yeni bir aşamaya taşındığını açıkça göstermektedir. Bu gelişme, yönetme krizinin Cumhuriyet İttifakı'nı nasıl da pervasızlaştırdığına somut bir örnek olarak gösterilebilir. Ancak yönetme krizini aşmak için iktidarın elinde kalan tek seçenek, devletin tüm olanaklarını seferber ederek muhalefete karşı saldırmaktır. Bu durum, krizin ne denli sürdürülemez olduğunu ortaya koymaktadır.

Öte yandan muhalefetin, özellikle CHP'nin, adı önceden belirlenmiş ve güçlü bir adayla Erdoğan'ın karşısına çıkması, iktidarın tahammül sınırlarının nerede olduğuna dair anlamlı ipuçları vermektedir. Aynı zamanda, egemen sınıfların çıkarlarına uymadığında seçim oyunlarının nasıl kolayca sıfırlanabildiğine dair çarpıcı bir örnek teşkil etmektedir.

19 Mart sonrası sokaklardan yükselen ses, sandığın kutsallığına yönelik güçlü darbeler vurma potansiyeline sahipti. Öfkenin bu niteliği, kitlelerin taleplerinin ve öfkesinin esasen İmamoğlu'nu aştığını göstermesi bakımından oldukça anlamlıdır.

Sokağın bu öfkesini manipüleyle kontrol altına alma konusunda CHP'nin yoğun çabasını gözlemledik. Bu durum şaşırtıcı değil; zira geniş kitlelerde AKP'ye karşı biriken öfkeyi, erkek egemenliğinin kavgasında bir manivela olarak kullanmak istiyorlar. CHP, yerel seçimlerde elde ettiği başarıyı, sokaktan yükselen yıkıcı öfkeyi törpüleyip manipüle ederek erken seçim için zemini hazırlamak amacıyla kullanıyor.

Tam da bu noktada şu soruyu sormak gerekiyor: "AKP erken seçime gider mi?" ya da "AKP, kazanamayacağı bir seçime girer mi?" Cevap basit: Hayır! Kaybetme riski yüksek bir erken seçime girmek istemezler. İktidarın zayıflaması, Cumhuriyet İttifakı'nı bir arada tutan bağların çözülmesi anlamına gelir. O halde,

Cumhur İttifakı'nın erken seçim kararı alması ancak, gücünü konsolide edip rıza üretme kapasitesini artıracak, kazanma ihtimalinin yüksek olduğu koşullarda mümkündür. Böyle bir seçim, Cumhuriyet İttifakı için adeta taze kan olacaktır.

Egemen güçler arasındaki iktidar kavgası, yalnızca rakiplerin devre dışı bırakılması değil, aynı zamanda muhalefetin dizayn edilmesi boyutuyla da ele alınmalıdır. İmamoğlu'na yönelik operasyonla eş zamanlı yürüyen CHP kurultayına dönük soruşturma, bu dizayn niyetinin açık göstergesidir. Soruşturmanın sonuçlarına dair iddialar, CHP'nin, iktidarın talepleri doğrultusunda şekillendirilmek istendiğini ortaya koymaktadır. Bahçeli'nin bu yöndeki çağrılarını hatırlanırsa; iktidarla uyumlu bir muhalefet ya da AKP'nin gölgesinde siyaset yapan bir muhalefet, iktidar bloğu açısından arzulanan bir durumdur.

AKP'nin bu alandaki sicili zaten parlak değildi. Devlet Bahçeli'nin bugün oturduğu koltuğu bu anlayışa borçlu olduğu, İyi Parti'nin ise iktidarın oyuncağına dönüştürüldüğü herkesin malumudur. Bu bağlamda, bir süre önce CHP'ye kayıym atanacağı yönündeki iddialar, iktidar bloğunun egemenlik kavgasında sınır tanımazlığını ve muhalefeti kontrol altına alma kararlılığını göstermesi açısından önemlidir.

Bir yönüyle muhalefetin denetim altına alındığı, diğer yönüyle etkisizleştirildiği bir seçim süreci Erdoğan'ın arzusudur. Güçlü rakiplerin, iktidar olanakları kullanılarak devre dışı bırakıldığı, muhalefetin ise iktidarın çıkarları doğrultusunda dizayn edildiği böyle bir oyun, "demokrasi şöleni" adı altında sandığa çağrı yapılmasını mümkün kılmıştır. Bu, CHP'nin müesses nizamla kurduğu ilişkinin bir sonucudur.

Öte yandan Cumhuriyet İttifakı, CHP belediyelerine dönük operasyonlarla, bir anlamda CHP'nin erken seçim çağrısına yanıt vermektedir. Bu ittifakın sürdürülebilirliğinin temel koşulu, düzen içi muhalefete yönelik bu pervasız saldırıların kararlılıkla sürdürülmesidir; çünkü iktidar bloğunun mevcut ilişkileri korumasının tek yolu saldırmaktır. Bu blok, ilgili politikalardan vazgeçme lüksüne sahip değildir. Zayıflayan yapısı, derinleşen yönetme krizi ve yükselen kitle hareketleri, iktidar bloğunu bu politikalara daha fazla zorlayacaktır.

KÜRT ULUSUNA DÜŞMANLIKTAKİ TAM BİRLİK

Kürt ulusal sorunu ve çözüm süreci bağlamında CHP'nin pozisyonunu değerlendirmek de önemlidir. CHP, önceki çözüm sürecinde olduğu gibi, yeni süreçte de doğrudan cephe almadı; diyalog yoluna kapı araladı. Bahçeli'nin talepleri doğrultusunda bir eğilim içine girdi. Kimi düşük tonda eleştiriler dile getirilse de genel tutumu devlet politikası ile uyumludur. Bu bağlamda, devletin kimi itirazlara rağmen bütünlüklü bir duruş sergilediği söylenebilir.

Bu ortak duruşa dayanarak, devletin çıkarlarına uygun bir sürecin devreye sokulmak istendiğine dikkat çekmek gerekir. Başka bir ifadeyle, hâkim sınıf partilerinin ortak eğiliminden hareketle "Terörsüz Türkiye" olarak imlenen sürecin, Kürt hareketinin "çözüm" ya da "Demokratik Türkiye" talebinin aksine, özgürce ayrılma hakkı da dahil olmak üzere Kürtlerin temel demokratik haklarını dahi inkâr eden bir yapıda kurgulandı açıktır. Öcalan'ın çağrısındaki benzer ifadeler de devletin ortak aklı ile belirgin bir uyum göstermektedir.

CHP, devletin kurucu partisi kimliğiyle, Kürt ulusal sorununun yaratıcı aklı olarak tanımlanabilir. Muhalefete düştüğü dönemlerde Kürt sorununa ilişkin kimi geçici ilgiler veya bu konuda karakterine aykırı gibi görünen eğilimler sergilemiş olsa da, esas çizgisinden hiç kopmamıştır.

Örneğin, CHP'nin geçtiğimiz günlerde yaptığı açıklamada, Meclis çalışmalarına Zafer Partisi'nin de mutlaka katılması gerektiğini belirtmesi, bu çizginin somut bir yansımasıdır. Görülüyor ki CHP, faşist bu güruhu belli koşullarda sahaya sürerek hem etki alanını genişletmeyi hedeflemekte hem de devletin çıkarlarına zarar verecek koşullarda bu ırkçı ve lümpen unsurları koçbaşı olarak kullanmayı amaçlamaktadır.

Kılıçdaroğlu'nun bu faşist güruhun lideriyle protokol imzalaması ve Özel'in sokak gösterilerinin yıkıcı gücünün dorukta olduğu günlerde bu grupla görüşmeler yapması, CHP'nin bu tutumunun kanıtıdır. Böylece, ırkçı ve lümpen karakter taşıyan bu güçlerin kitle hareketine sızmasının zeminleri hazırlanmıştır.

CHP'nin tüm bu refleksleri, onun devletin kurucu ideolojisinin taşıyıcısı olmasından kaynaklanmaktadır. Bu ideoloji, halka, ezilen sınıflara ve özellikle Kürtler başta olmak üzere azınlık milliyet ve inançlara karşı düşmanca bir anlayışı temsil etmektedir.

Proletarya Partisi militanları Avrupa'nın birçok kentinde 28 Maoisti selamladı

21 Mayıs'ta gerici Hint devletinin saldırısında ölümsüzleşen HKP (Maoist) Genel Sekreteri Basavaraj ve 27 Halk Savaşçısı dünyanın birçok yerinde anılmaya devam ediyor.

avrupahaber11.org'ta yer alan habere göre Türkiye Komünist Partisi/ Marksist-Leninist (TKP/ML) militanları Avrupa'nın birçok kentinde pankart asarak ölümsüzleşen 28 Maoisti andı.

Şehit düşen 28 Maoist İstanbul'da anıldı

Gundekot ormanlarında şehit düşen 28 Maoist, Partizan tarafından İstanbul'da anıldı. HKP (Maoist) Genel Sekreteri Basavaraj ve 27 Halk Savaşçısı için yapılan anma Gundekot Şehitleri anısına saygı duruşuyla başladı.

Açılış konuşmasında gerici Hint devletinin Maoistlere, Adivasilere ve ezilen halka yönelik saldırıları anlatıldı. Gundekot'ta süren 60 saatlik çatışma ve Maoistlerin destansı direnişine dair bilgilendirmelerin yer aldığı konuşmada Maoizm'in ve Halk Savaşının güncelliği anlatıldı. Anma etkinliği Hindistan'daki Halk Savaşı ve Kagaar Operasyonu ile ilgili bilgilendirmelerin yer aldığı sinevizyon gösterimiyle devam etti.

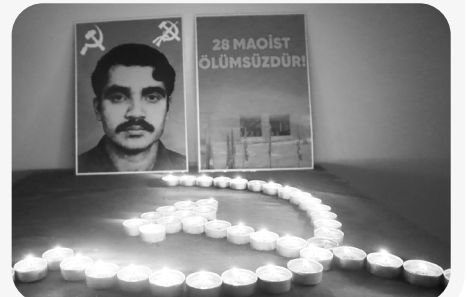
Partizan adına yapılan açıklamada HKP (Maoist) şehitleri selamlanarak başta Hindistan işçi sınıfına, Adivasilere, HKP (Maoist)'e ve PLGA savaşçılarına olmak üzere ezilen dünya halklarına taziye dilekleri iletildi.

Açıklamada "Maoistler dünyanın her yerinde emperyalizme, feodalizme, faşizme, komprador kapitalizme ve her türden gericiliğe karşı savaşmaya

İsviçre'de asılan pankartta gerici Hint devletinin saldırıları protesto edildi. Zürih, Basel ve Biel'de "Kahrolsun Hint Gericiliği! Basavaraj ve Halk Savaşçıları Ölümsüzdür!" şiarlı pankart ve afişler asıldı. Ayrıca Fransa'nın Lyon ve Hollanda'nın Den Haag kentinde "Basavaraj Yoldaş Ölümsüzdür!", "Halk Savaşçıları Ölümsüzdür!", "Yaşasın HKP (Maoist)", "Naxalbari Zindabad!" yazılımaları yapıldı.

devam ediyor. Hindistan, Türkiye, Brezilya, Filipinler, Peru ve birçok ülkede bu savaş sürüyor. Şehit düşen her yoldaşımız sistemle uzlaşmaz çizgimizin kanıtıdır. Dünyada Maoistlerin, Maoizm'in bu kadar sahiplenilmesinin sebebi de bu çizgidir." denildi. Açıklamanın devamında Hint devletinin Kagaar Operasyonu adı altında Maoistleri yok etme ve ezilen Hindistan halkını öncüsüz bırakmayı hedeflediği belirtilerek halkı ormanlarından, topraklarından ve kaynaklarından mahrum bırakıp bunları çokuluslu şirketlere teslim etmeyi amaçladığı söylendi. Kagaar Operasyonu'nun derhal durdurulması gerektiğine vurgu yapıldı.

Anma etkinliği Enternasyonal Marşı'nın okunmasıyla ve "Naxalbari Zindabad, Maoizm Zindabad" (Yaşasın Naxalbari, Yaşasın Maoizm) sloganlarıyla sona erdi.

FİLİSTİN'DE SALDIRILAR SÜRÜYOR, İŞGAL BÜYÜYOR

Siyonist İsrail, ABD silahlarıyla durmaksızın saldırıyı sürdürüyor. Gazze'de soykırım sürüyor. Her saat başı yeni bir suç işleniyor. Siyonist İsrail, ABD silahlarıyla sivil halkı hedef alırken, sadece bombalarla değil, açlıkla, susuzlukla ve kuşatmayla öldürüyor. Geriye, harabeye çevrilmiş bir şehir ve hayatta kalmaya çalışan bir halk kalıyor. Fakat bu kıyım yalnızca Filistin'i ilgilendirmiyor. Direniş, insanlığın ortak onuru haline geliyor.

Gazze Şeridi'nde soykırım, kesintisiz bir biçimde devam ediyor. Saldırıları yalnızca bombalarla değil; halkı açlığa ve susuzluğa mahkûm ederek, yaşamı bütünüyle hedef alan bir yok etme stratejisiyle yürütülüyor.

İşgal devletinin 18 Mart'ta ateşkes anlaşmasını bozarak saldırılarına yeniden başlamasının ardından 4 bin Filistinli katledildi, 11 bin 500 kişi ise yaralandı. 7 Ekim 2023'ten bu yana 54 bin 250 Filistinli yaşamını yitirdi, 123 bin 500 Filistinli yaralandı.

Gazze Şeridi'nde faaliyet gösteren iki kanser hastanesi, bu hafta itibarıyla tamamen işlevsiz hale geldi. 11 bini aşkın kanser hastası, tedaviye erişemiyor. Bölgede ilaçların yüzde 70'i tükenmiş durumda. Son altı ayda, acil durumda olan 5 bin hastadan yalnızca biri için tahliye izni verildi.

Yoğun katliam sürecinin ortasında, İsrail Güvenlik Kabinesi 28 Mayıs Salı günü

Batı Şeria'da 22 yeni yerleşim biriminin kurulmasına onay verdi. Bunlar arasında Homeş ve Sanur'a geri dönüş, Ürdün sınırı boyunca dört yeni yerleşim biriminin kurulması ve ayrılma yasasının yürürlükten kaldırılması da yer alıyor.

Siyonist kaynaklar, yeni yerleşimlerin "İsrail'in toprak üzerindeki kontrolünü güçlendirmeyi, bir Filistin devletinin kurulmasını engellemeyi ve önümüzdeki on yıllar için yerleşim geliştirme rezervleri oluşturmayı amaçlayan uzun vadeli stratejik bir vizyona dayalı olarak kurulduğunu" belirtti.

Batı Şeria'nın Cenin kenti de 130 gündür ağır bir kuşatma altında. 620'den fazla bina ve kentin altyapısı tamamen

yok edilmiş durumda. Bin 200 iş yeri kapandı, 4 bin kişi işsiz kaldı ve 22 bin Filistinli yerinden edildi. Nüfusun yüzde 25'i zorla yerinden edilmiş durumda.

Bu gelişmelerle birlikte, Batı Şeria'daki yerleşim birimi sayısı 144'e yükselirken bölgede yaşayan yerleşimci sayısı 720 bini aştı. İşgal, her geçen gün daha da genişliyor.

DÜŞMANIN ELİNDEKİ BİR SİLAH: AÇLIK

Gazze'de açlık sadece gözlemlerle değil, verilerle de çarpıcı biçimde ortaya konuyor. Dünya Gıda Programı (WFP) ve UNICEF raporlarına göre, Gazze'de milyonlarca insan—özellikle çocuklar

ve yaşlılar—akut gıda güvensizliği için de yaşam mücadelesi veriyor. Abluka ve bombardımanlar su kaynaklarını zehirlerken sağlık altyapısı harabeye dönmüş durumda. 18 Mart'ta işgal devleti ateşkesi tek taraflı bozduktan sonra, Gazze ağır bir kuşatma altına alındı. 70 günün ardından ilk kez, ABD merkezli Gazze İnsanî Yardım Vakfı'na ait 80 tır bölgeye giriş yaptı. Her hafta onlarca Filistinli açlıktan yaşamını yitirirken yerleşimciler ve işgal ordusu, yüz tanıma sistemiyle yapılan insanî yardımlara saldırdı.

BM Yeterli Barınma Hakkı Raportörü, yaptığı açıklamada, "Gazze'deki sadist yardım dağıtım ortamı, ABD ve İsrail'in ortak suçudur; yardım dağıtımını aşağılamak ve öldürmek için kullanılıyor," dedi. Filistin Kayıplar ve Zorla Kaybedilenler Merkezi ise yardım dağıtım noktasına giden ve kaybolan Filistinliler olduğuna dair açıklama yaptı. Son verilere göre, işgal devleti yardım dağıtım sırasında 10 aç Filistinliyi katletti, 62'sini ise yaraladı.

Filistinli direniş örgütleri, İsrail ve ABD iş birliğiyle kurulan insanî yardım merkezlerinin aslında Filistin halkına yönelik katliam, tehcir ve esir alma politikasının bir parçası olduğunu ortak açıklamayla duyurdu. Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (FHKC) açıklamasında, bu merkezlerin "insanî yardım" adı altında yeni demografik mühendislik ve sürgün alanları yaratma aracı olarak kullanıldığı vurgulandı.

Yardım merkezlerinde toplanan Filistinliler, Siyonist işgalcilerin sistematik gözetim, tehcir ve katliam politikalarının hedefi oluyor. Refah'taki, ABD destekli Gazze İnsanî Yardım Vakfı'na ait dağıtım merkezinde toplanan sivillere işgal askerleri ateş açtı.

sorun oluşturuyor. Yüz tanıma sistemi gibi insan onuruna aykırı yöntemler, yardımlaşma ve hayatta kalma hakkını gözetim ve kontrol aracına dönüştürüyor. ABD destekli bazı sivil toplum kuruluşlarının bu teknolojiyi kullanarak yardımları kısıtlaması, Filistin halkının insanî yardım sürecinde ayrımcılığa ve aşağılayıcı muamelelere maruz kalmasına yol açıyor.

Filistin İnsan Hakları Merkezi (PCHR) Direktörü Raji Sourani, bu süreci "insan onurunun ayaklar altına alınması" ve "soykırımın bir parçası" olarak tanımlıyor. Sourani, "Yardım eli"nin bir anda "öldüren el"e dönüştüğünü, açlık ve hastalıkla terörize edilen halkın sistematik yok etme politikasıyla karşı karşıya olduğunu vurguluyor.

ATEŞKES GÖRÜŞMELERİ

Son İki Haftada Ateşkes Görüşmeleri ve Direnişin Seyri

Son iki haftadır, Donald Trump'ın özel temsilcisi Steve Witkoff aracılığıyla sürdürülen ateşkes görüşmeleri hız kazanmış olsa da işgal devletinin Siyonist-faşist bakanları süreci kesintiye uğratmaya devam ediyor. 60 günlük ateşkes sürecini öngören anlaşma taslağı, Gazze'de tutulan 10 rehine ile 18 cenazenin teslim edilmesi karşılığında, işgal devletinin müebbet hapis cezası almış 122 Filistinli tutsağı ve Gazze'de alıkonulan bin 112 Filistinli esiri serbest bırakmasını, ayrıca 180 Filistinli cenazesinin teslimini öngörüyor.

İnsanî yardımın dağıtımında ise ABD'nin önerdiği Gazze Yardım Vakfı yerine Birleşmiş Milletler'in devreye girmesi planlanıyor.

Hamas'ın temel iki koşulu bulunuyor: Ateşkesin kalıcı olması ve işgal güçlerinin Gazze'den tamamen çekilmesi. Ancak İsrail basınına yansıyan bilgilere göre anlaşma taslağı, işgal devletinin 30 gün sonra saldırı-

lara yeniden başlamasına izin veriyor.

Hamas, ateşkes teklifine ilişkin değerlendirmesini 31 Mayıs'ta yaptığı açıklamayla kamuoyuna duyurdu:

"Bir dizi ulusal istişarenin ardından, halkımıza ve onların çektiği acılara karşı duyduğumuz büyük sorumluluk duygusuyla, ABD Özel Temsilcisi Steve Witkoff'un arabulucu taraflara sunduğu son teklife cevabımızı bugün ilettik. Bu öneri, kalıcı bir ateşkes sağlanmasını, Gazze Şeridi'nden kapsamlı bir şekilde çekilmeyi ve halkımıza yardım akışını sağlamayı amaçlamaktadır. Bu anlaşmanın bir parçası olarak, üzerinde mutabık kalınan sayıda Filistinli mahkûm karşılığında, 18 cenazenin iadesine ek olarak, direniş tarafından tutulan on canlı işgal mahkûmu serbest bırakılacaktır."

Dünya halklarının, Filistin halkına yönelik insanlık dışı saldırılara karşı yükselttiği dayanışma ve mücadele, birçok ülkede hükümetleri adım atmaya zorladı.

İngiltere, İsrail'le yürütülen Serbest Ticaret Anlaşması müzakerelerini askıya aldı. Malta, İngiltere ve Kanada, Filistin'i tanıma sürecine girdi. Avrupa Parlamentosu, İsrail'le olan ortaklık anlaşmasını yeniden değerlendirme kararı aldı. İrlanda'da, işgal altındaki Filistin topraklarından gelen malların ithalatını yasaklayan yasa tasarısı sunuldu; hükümet bu yasaya destek verdi. İspanya, İsrail'e silah ambargosu uygulanması için mecliste acil oylama yapmayı planlıyor. Peru'da, Gazze'de soykırım suçu işlediği iddiasıyla bir İsrail askeri hakkında soruşturma başlatıldı.

Fransa'da sendikalar, kolektifler ve sol partiler, Paris Air Show'da İsrail şirketlerinin fuardan çıkarılması için kampanya yürütüyor. İngiltere'de 800 hukukçu ve akademisyen İsrail'e yaptırım uygulanması çağrısında bulundu.

SİYONİST CEVAP: TEHDİT VE DAHA FAZLA İŞGAL

Filistin'in tanınmasına yönelik bu adımlar karşısında işgal devleti şu açıklamayı yaptı:

"Onlar Filistin devletini kâğıt üzerinde tanıyacak ama biz Yahudi İsrail devletini toprak üzerinde inşa edeceğiz. O kâğıt tarihin çöp kutusuna gidecek, İsrail devleti ise serpilecek."

Siyonist bakanlar, Filistin devleti kurulursa ya da tanınırsa Batı Şeria'nın ilhakının bu adımlara "yanıt" olacağını söyleyerek kendilerine yönelen uluslararası tepkiyi dahi işgali derinleştirmenin aracı haline getiriyor.

DİRENİŞİN GERÇEK DAYANAĞI HALKLARDIR

İşgal devletine karşı emperyalist devletler ve onların iş birlikçileri tarafından alınan "tutumlar", esasen dünya halklarının Filistin direnişiyle kurduğu bağın, yükselttiği mücadelenin bir sonucudur. Ancak bu tutumların pek azı gerçek bir yaptırıma dönüşmüştür. Egemen sınıfların ahlakına ve ilkelerine güvenilemeyeceği, tarih boyunca defalarca kanıtlanmış bir gerçektir.

Bugün Siyonist işgalin durdurulmasını sağlayacak olan güç, halkların bizzat kendisidir. Aynı şekilde, yarın bu işgali doğuran ve besleyen emperyalist sistemi alaşağı edecek olan da yine kitlelerin örgütlü mücadelesidir.

Bugün çeşitli devletlerin Siyonist İsrail'e karşı tutum almasını sağlayan şey, dünya halklarının yükselen öfkesidir. Bu mücadeleyi büyütme, halkların ellerindedir.

Filistin'in kaderi, emperyalist devletlerin diplomasi masalarında değil, halkların sokakta ve cephede kurduğu iradede yazılıyor. Bugün Siyonist işgali durduracak olan da yarın onu doğuran sistemi yıkacak olan da halkların birleşik ve kararlı mücadelesidir. Türkiye'de bu mücadelenin anlamı; İsrail'le sürdürülen kirli iş birliğini teşhir etmek, anti emperyalist mücadele hattını güçlendirmek ve ezilenlerin yüzünü Filistin'e çevirmektir. Filistin direnişi, yalnızca bir toprak parçasını savunmak değil; insanlığın en derin onurunu, direnme hakkını sahiplenmektir. Bu bayrağı taşımak da bizim görevimizdir.

Bugün Filistin'e bakmak, yarının devrimini görmek demektir. Bu soykırımı durduracak olan hiçbir devlet, hiçbir kurum değildir. Direnenlerdir. Siper kazıp özgürlük haykıranlardır. Türkiye'de işgale ortak olanlara karşı sesini yükselten, sokaklara çıkan, teşhir eden ve halkları birleştiren herkes Filistin'dir. Bu mücadele bizimdir.

Dahası, insanî yardımların dağıtımında kullanılan teknolojiler büyük bir

EGEMENLERİN SİLAHLARI VE KİTLELERİN "KIRMIZI PAZARTESİ"Sİ

Türk egemen sınıflarının "terörsüz Türkiye" olarak tanımladığı Kürt ulusal mücadelesinin tasfiye sürecinde PKK'nın 12. Kongresi'ni gerçekleştirmesiyle birlikte yeni bir eşik geçilmiş oldu. Öcalan'ın 27 Şubat'ta yaptığı "Barış ve Demokratik Toplum Çağrısı" üzerine PKK, TC'nin gerilla alanlarına yönelik saldırıları sürerken, 5-7 Mayıs tarihlerinde kongresini topladığını duyurdu. 12 Mayıs'ta yayımlanan kongre sonuç bildirgesinde PKK'nın "tarihi misyonunu tamamlayarak" kendini feshettiği ve silahlı mücadeleye son verdiği açıklandı. Kongrenin sonuç bildirgesinde "Demokratik Türkiye Cumhuriyeti" ve "Demokratik ulus" perspektifi Kürt ulusal sorununun "çözümü" olarak sunuldu.

BİLİNE SONUN SESSİZCE BEKLENİŞİ

PKK kongresinin toplanacağı ve illegal-silahlı örgüt yapısının tasfiye edi-

leceği beklenen bir gelişmeydi. Fesih kararı Türk egemen sınıflarını temsil eden faşist klikler (ZP-İYİP kliği hariç), gerici-faşist devletler, Kürt güçlerinin temsilcileri ve emperyalistler tarafından gene beklendik biçimde "memnuniyetle" karşılandı. Devrimci-yurtsever kamuyunda ise bu sonuç "kırmızı pazartesi" etkisine yol açmıştır. Herkesin bildiğinin açığa çıktığı anı bekleme süreci sona erdi. Farklı bir gelişme olmayacağı çok açık olsa da PKK, önderliğine tepeden tırnağa bağlı olduğunu defalarca göstermiş ve açıklamış olsa da dahası PKK uzunca bir süredir bölgedeki konjonktür içinde, mevcut her sınırı kabul edeceğini beyan ederek hareket ederken devrimci-yurtsever basın içinde bu anı bekleme hali yadırgatıcıydı. Kuşkusuz bu 'herkesin bildiği ama kimsenin engellemediği/engelleyemeyeceği' sürecin sonunda yaşanan şaşkınlık hali, Kırmızı Pazartesi etkisinin bir yansımasıdır.

Devrimci-yurtsever basının da bu durumu bir sürpriz gibi ele alması, tam da bu etkiyi görünür kılmaktadır. Zira söz konusu olan, emperyalistlerin üçüncü bir paylaşım savaşı için hazırlık yaptığı bir dönemde, Kürt ulusunun savunma mekanizmasının yok edilerek emperyalizmin sömürüsü ve iş birlikçilerinin ilhakı altında yaşamaya zorlanmasıdır.

SAVAŞ TELAŞINDA BARIŞ POLİTİKASI

Emperyalist-kapitalist sistemin aşırı üretime, rant ve kâr hırsına dayanan yapısı, dünyayı derin bir ekonomik ve toplumsal krize sürüklemiş durumda. Dünya halkları, bu krize karşı giderek artan bir öfkeyle sokaklara dökülüyor, isyanlar örgütlüyor ve haklı mücadeleler yürütüyor. Artık eskisi gibi yönetilmek istemeyen geniş kitleler, emperyalizmin halk düşmanı politikalarına her zamankinden daha yoğun biçimde

maruz kalıyor ve kurtuluşun sistem içi reformlarla değil, onun dışında kurulacak bir mücadeleyle mümkün olduğunu kavlıyor.

Bu farkındalıkla birlikte, yoksulluk ve zorbalıkla bastırılmaya çalışılan halkların öfkesi her geçen gün daha da büyüyor. Reform talepleri dahi sistemin çeperinde çatlaklar yaratırken, bu çatlaklardan daha radikal mücadele zeminleri doğuyor.

Öte yandan derinleşen ekonomik ve siyasal kriz, emperyalist güçler arasındaki rekabeti de körüklüyor ve yeni bir savaş sürecinin ayak seslerini güçlendiriyor. Henüz savaşın ana akım haline geldiğini söylemek erken olabilir; ancak yeniden çizilmeye çalışılan sınırlar, artan savaş tehditleri ve devletlerin askerî stratejilere göre yeniden dizayn edilmesi, büyük bir emperyalist paylaşım savaşına hazırlık

yapıldığını açıkça gösteriyor.

Bu çerçevede devletler, şovenist politikalarla kitleleri bölüyor, silahsızlandırıyor ve yaklaşmakta olan savaşta kendi çıkarlarına hizmet edecek bir toplum yapısı inşa etmeye çalışıyor. Özellikle sömürge ve yarı sömürge ülkelerde derinleşen sınıf çelişkileri, emperyalist egemenliği sarsacak ölçüde çok katmanlı kriz alanları yaratıyor.

Hindistan ve Filipinler’de sürdürülen Halk Savaşları, Latin Amerika’daki kitlesel ayaklanmalar, Filistin halkının emperyalizm ve Siyonizm’e karşı verdiği son direniş olan Aksa Tufanı, Hindistan-Pakistan geriliminin ortasında Belucistan ulusunun kendi kaderini belirleme yönündeki iradesi... Tüm bu gelişmeler egemenlere bir kez daha “Doğu rüzgârının Batı rüzgârına üstün geleceğini” hatırlatmış ve korkularını derinleştirmiştir.

Egemenler, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerinin varlık gösterdiği ülkelerde çeşitli yöntemlere başvurarak ezilen ulusların ve halkların örgütlü güçlerini tasfiye ederek silahsızlandırmak için yoğun mesai harcamaktadırlar. Kürt ulusal mücadelesi de yeni pazar olanaklarının önündeki engellerin ortadan kaldırılması hususunda egemenlerin hedef tahtasında yerini almıştır. Bu doğrultuda Kürt ulusal mücadelesinin tasfiye edilmesi için “barış” naraları atan egemenler, Orta Doğu’daki gerici-faşist devletlerle tarihin en büyük silah ve yatırım anlaşmalarının altına imza atmaktan geri durmamaktadırlar. Geçtiğimiz günlerde Trump’ın Suudi Arabistan, Katar ve BAE ile trilyonlarca dolarlık silah ve yatırım anlaşmaları yapması, akabinde ABD Dışişleri Bakanlığının TC’ye 304 milyon dolar değerinde füze satışını onaylaması yaklaşan fırtınanın emareleri niteliğindedir. Hal böyle iken “Kırmızı Pazartesi”nin kitlelerde yol açtığı etkiyi bertaraf edecek bütünlüklü bir perspektife ihtiyaç vardır. Zira, Gabriel García Márquez’in Kırmızı Pazartesi romanında olduğu gibi, bugün de yaşanacakların tüm işaretleri açıkça ortadayken, egemenlerin saldırgan politikaları göz göre göre ilerlerken, hâlâ “bir şey olmaz” rahatlığıyla davranılması, siyasi edilgenliğin tehlikeli bir tezahürüdür. Herkesin bildiği bir sonucun, sanki hiç kimse tarafından bilinmiyormuş gibi karşılanması; beklenen trajedinin şaşkınlıkla karşılanması, bu dönemin politik özeti gibidir. Kürt ulusal mücadelesinin tasfiyesine dönük adımlar, bölgesel ittifaklar ve silahlanma düzlemi çoktandır ortadayken, hâlâ

“bekleyelim ve görelim” tutumunda ısrar edilmesi, işte tam da bu “Kırmızı Pazartesi etkisi”nin güncel bir yansımasıdır. Bu edilgenliği aşacak, olan biteni doğru okuyup müdahil olabilecek devrimci ve tarihsel bir perspektife, bugün her zamankinden daha fazla ihtiyaç vardır.

“YENİ PARADİGMA”NIN TASFİYESİ İŞLEVİ

PKK’nin kurucu önderi Abdullah Öcalan, tasfiye sürecinin ideolojik zeminini hazırlarken, günümüz koşullarında silahlı mücadelenin anlamını yitirdiğini ve artık çözüme hizmet etmediğini savunarak, ayrılma hakkını tümüyle reddetmiş; hatta özerklik ya da federasyon gibi modelleri dahi gündem dışı bırakmıştır. Bunun yerine “Demokratik Toplum Sosyalizmi”, “Demokratik Türkiye Cumhuriyeti”, “Demokratik ulus” gibi kavramlarla tarif edilen bir “yeni paradigma”yı öne çıkarmıştır. Oysa bu söylem, özünde Kürt ulusal taleplerinin devrimci içeriğini törpüleyen, mücadeleyi sistem içi reform beklentilerine hapseden bir politik dönüşümün aracıdır.

Burada altı kalın çizilmesi gereken şey, bu sürecin bir “çözüm süreci” değil, doğrudan doğruya bir tasfiye süreci olduğudur. Nitekim “terörsüz Türkiye” sloganıyla süreci başlatan AKP-MHP faşist bloku, Kürt ulusal mücadelesini tüm tarihsel ve silahlı varlığıyla birlikte ortadan kaldırmayı hedeflediğini en başından itibaren açıkça beyan etmiştir. PKK’nin kendini feshetmesi ve silahlı mücadeleyi sonlandırma yönünde bir adım atması bile, Türk devletinin faşist karakterini yumuşatmamış; aksine, gerilla alanlarına dönük hava saldırıları devam ettirilmiş ve Savunma Bakanlığı bu operasyonların “PKK’nin bölgedeki varlığı tamamen son bulana kadar” süreceğini duyurmuştur.

Bununla da kalınmamış; Kürt halkının varlığı sözde tanınırken, anayasal güvenceye kavuşturulması gereken temel hak ve özgürlükler göz ardı edilmiş, TC’nin kuruluş felsefesindeki Kürt ulusunu ve diğer azınlıkları inkâr eden ırkçı-faşist kodlara sıkı sıkıya bağlı kalınacağı açıkça ilan edilmiştir. Böylece, bir yandan “demokratik çözüm” retoriği dolaşıma sokulurken, diğer yandan Kürt ulusal hareketinin siyasal ve silahlı damarları sistematik biçimde tasfiye edilmeye çalışılmıştır.

Öcalan’ın ortaya koyduğu “Demokratik ulus” paradigması, görünürde bir barış ve eşit yurttaşlık çağrısı gibi sunulsa da özünde ulusal kimliği yadsıyan, ayrılma

hakkını ve bağımsızlık talebini reddeden bir çerçeveye oturmaktadır. “Devlet karşıtı değil, devleti demokratikleştirme yanlısı” bir çizgi olarak şekillenen bu yaklaşım, egemen sınıfların ve Türk devletinin güvenlik paradigmasıyla doğrudan örtüşmektedir. Zira devletin temel sorunu, Kürt ulusal varlığı değil, bu varlığın siyasal ve silahlı örgütlülüğüdür. “Demokratik ulus” söylemi tam da bu noktada, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını gasbeden, eşitliği Kürt ulusal varlığının kültürel düzeyde tanınmasına ve belirsiz bir demokratikleşmeye indirgemekle yetinen bir rol oynamaktadır.

Bu çerçeve, Türk devletinin kuruluşundan bu yana süregelen inkâr siyasetinin güncellenmiş bir biçimiyle iç içe geçmiştir. Zira bugün devletin “Kürt sorununu” kabul etmesi, yalnızca asimilasyonun yeni araçlarla yürütülmesi anlamına gelmektedir. “Yeni paradigma”, ulusal bağımsızlık mücadelesinin tasfiyesinde bir meşrulaştırma aracına dönüştürülmüş; egemenlerin “Kürt sorununu” argümanına içkin zemini güçlendirmiştir. Dolayısıyla bu söylem, mücadeleyi halkların devrimci kopuşu değil, sistem içi uyum ve entegre bir yurttaşlık anlayışıyla sınırlı tutarak Kürt ulusal hareketinin tarihsel iddialarını etkisizleştirmeyi hedeflemiştir.

İNKÂR, ASİMİLASYON VE ŞİDDET POLİTİKALARI

KUH’un anadilde eğitim talebi dahi Milli Eğitim Bakanlığınca üniversitelerde Kürt diliyle ilgili bölümlerin açılması, TRT Kurdî’nin yayın hayatına geçirilmesi bahanesiyle “zaten yaptık” denerek geri savuşturulmakta, mecliste Kürtçe konuşan vekillerin mikrofonları kapatılmaktadır. Perde arkasında “KUH ile TC arasında” pazarlıklar yapılmadığı söylemleri gerçekçi görünmemektedir. Hem “savaşı terk eden” güçlerin konumlanmasıyla ilgili hem de tutsakların özgürlüğüyle ilgili görüşmelerin olmaması mümkün değildir. Örneğin bayram öncesi kanunlaşacak olan yasa tasarısı ile 3 yıldan az cezası kalan 50 bin hükümlü için tahliye beklentisi bu pazarlıkların yapıldığına işaret etmektedir. Ne var ki, anadilde eğitim, ikinci resmi dil olarak Kürtçe’nin tanınması, Kürt kültürünün yaşatılması gibi reform niteliğindeki taleplerin karşılanması Kürt ulusu üzerindeki ulusal baskıyı ortadan kaldırmayacağı gibi, tekrardan gasbedilmeyeceğinin de garantisi yoktur. Beluci ulusunun Pakistan egemen sınıflarına karşı verdiği 77 yıllık ulusal kurtuluş mücadelesi ve kazandığı ba-

ğımsızlık egemenlere neden güvenilme-yeceğinin reçetesi niteliğindedir. Türk egemen sınıflarını muhalefette temsil eden, şimdilik iktidar kliği tarafından markaja alınan ZP-İYİP faşist kliği, karşıt söylemlere rağmen TC’nin kuruluş ilkelerinden ödün vermeme konusunda iktidar kliği ile ortak bir zemine sahiptir. Gerici ideolojinin uç biçimlerini temsil eden ZP-İYİP kliği karşıt söylemleriyle gericiliği yeniden ve “muhafif” olarak örgütlemekte özel bir yere sahiptir. Bu unsurlar özellikle şovenizmin yeniden üretilmesinde aktif rol alacak unsurlardır. Savaş koşulları daha fazla güçlendikçe ZP-İYİP kliği tarihsel misyonunu tam kapasite yerine getirmeye devam edecektir. “Pazarlık” tartışmasının ayrıca bölgesel bir yönü de var ki ısrarla gözden kaçırılmak istenenler de buradadır. Bu, ABD başta olmak üzere Batı emperyalizminin çıkarlarını koruyan bir pazarlık olarak gerçekleşmektedir ve dün olduğu gibi bugün de gizlidir. İsrail’in de dahil edildiği bu pazarlık sürecinde “emperyalistlerin kukla bir Kürt devleti planına karşı” konduğu iddiasının öne sürülmesi çarpıcıdır. “TC’yle demokratik bir gelişme” için iş birliği yapmanın anti emperyalizmle, ABD ve İsrail karşıtlığı ile açıklanması akla Şeyh Said İsyanı için ileri sürülen “İngiliz parmağı” iddiasını getirmelidir. Kendine devrimci, demokrat, hatta komünist de diyebilen tüm Türk milliyetçilerinin şoven histerilerle arkasına sığındıkları bu iddianın temelinde Kürt ulusunun devlet hakkının inkârı vardı. Çağımızda “her şeyin, dolayısıyla çağın da değiştiği” iddiasıyla ideolojik kesinlikleri silikleştirme tutumuna burada da rastlıyoruz. “Kukla bir Kürt devleti” çabasına “TC’nin demokratikleşmesine katılmakla” yanıt olmak beyhudedir, kukla olmak ya da kuklaya eklenmek arasında bir seçim zorunluluğu ulusal bağımsızlık mücadelesi bakımından saçmadır...

Son olarak, Öcalan’ın sulandırılmış demokrasi ve sosyalizm tanımları başka bir tartışma konusu olmakla birlikte, tasfiyeci süreçten ezilen uluslar ve halklar lehine demokrasi veya sosyalizm çıkmayacağını belirtmek gerekir. Yönetim biçimi faşizm olan bir ülkede, faşist egemen güçlerle uzlaşarak ne demokrasi ne de sosyalizm inşa edilebilir. Zira ezilen uluslar ve halklar lehine demokrasiden, sosyalizmden bahsetmek devrimi, devrimci zoru, dolayısıyla silahlı mücadeleyi esas almayı gerektirir. Dolayısıyla ulusal ve sosyal kurtuluş için devrimlerin ebeliğini yapmadan hiçbir zafer kazanılamaz.

AİLEYİ DEĞİL KENDİNİ GÜÇLENDİR

Kadınların yaşamına yönelik her saldırı, tekil bir karar ya da uygulamadan ibaret değil erkek egemen devletin yürüttüğü bütünlüklü bir siyasal yönelimin parçasıdır. Soyadı düzenlemesinden esnek çalışma modeline, kürtaj hakkının fiilen ortadan kaldırılmasından kadınları “aileye” çağıran kampanyalara kadar atılan her adım kadını toplumsal emeğin dışına itmekte, onu yalnızca aile içinde tanımlamakta ve doğuran, bakan, itaat eden bir konuma sabitlemektedir. Görünüşte kadının güçlendirilmesi hedefleniyor gibi sunulan bu adımlar gerçekte onu toplumsal üretimden, karar alma süreçlerinden ve en nihayetinde yaşam hakkından uzaklaştırmayı amaçlamaktadır.

Kadınların toplumsal üretime katılımı, içinde yaşadığımız ekonomik ve toplumsal yapının doğrudan bir sonucudur. Bunu daha önceki yazılarımızda defalarca konu etmiş ve çeşitli yönleriyle açıklamıştık. Ülkemizdeki yarı sömürge ve yarı feodal ilişkiler kadın emeğini büyük ölçüde görünmez ve güvencesiz hale getirmiştir, getirmeye devam edecektir. Ev işleri, bakım emeği ya da kayıt dışı alanlarda yoğunlaşan bu emek biçimleri, kadınları üretimin asli bir öznesi olmaktan uzaklaştırmaktadır. Bugün kadınların istihdama katılımı, iş güvencesinden ve erkeklerden çok daha düşük ücretlere çalıştırılması bir biçimde gerçekleşmektedir. Elbette kadınlara yönelik bu eşitsiz tutum bu coğrafyaya özgü değildir; kadınlar, burjuva devrimlerini tamamlamış ve sanayileşmiş ülkelerde de haksız ayrımcılığa maruz kalmaktadır. Çünkü cinsiyet eşitsizliği sadece geçmiş çağdan kalmış ilişki biçimlerinin yarattığı bir sorun değil, kapitalist ilişkilerin de ürettiği bir sorundur ve yasal düzenlemelerle sağlanan “eşitlik” görünürde kalmaktadır; çünkü bu eşitsizlik doğrudan üretim ilişkilerinin yapısında yeniden yeniden üretilmektedir. Kadının erkekle eşit koşullarda yaşayabilmesi ancak emeğin meta olmaktan çıktığı, insan bedeninin sermayenin her tür hizmetine koşulduğu sistemlerin tarihin çöplüğüne atıldığı, yani özel mülkiye-

tin ortadan kaldırıldığı bir toplumsal düzenle mümkündür.

Devletin “kadın” demekten imtina edip sürekli “aile”den söz etmesi de içine doğduğumuz toplumsal sistemin değerlerinden ve temel ihtiyaçlarından ileri gelmekle bir tesadüf değildir. Kadınların emeğinin karşılığı olan, bedeninin sahibi olmasından gelen, çalışma zorunluluğundan doğan haklarını ve taleplerini karşılamak yerine devlet, onları aileye çağıran, çocuk doğurmaya, evlenmeye ve bitmiş evlilikleri dahi ısrarla sürdürmeye, aile içinde uğradığı haksızlıklara, hatta şiddete sessiz kalarak rıza göstermeye zorlayan bir anlayışla yönetmektedir. Sözde “millet” gerçekte bey, ağa ve patronların meclisi olduğu halde esasen meclisin dışında ve temelde de örgütsüz toplum gerçekliğinin ürünü olarak topluma rağmen yapılan her düzenleme sonuç olarak devletin bu anlayışının parçasıdır. Evli kadının yalnızca kendi soyadını kullanmasının yasaklanması, hukuki bir düzenleme kisvesi altında ataerkil ideolojinin yeniden tahkim edilmesidir. Bu, kadını özne olmaktan çıkarıp erkeğin eşi olarak tanımlayan zihniyetin ifadesidir. Aynı zamanda kadınların uzun mücadelelerle elde ettiği bir hakkın gaspıdır.

Bu tür müdahaleler yalnızca kadının aile içindeki konumunu değil toplumdaki yerini de yeniden tanımlamaya yöneliktir. Erkek egemen devletin temel derdi derinleşen toplumsal krizin yükünü kadın emeğiyle hafifletmektir. Artan yoksulluk, güvencesizlik ve işsizlik karşısında kadınlardan beklenen edimler çocuk doğurması, ailenin yükünü sırtlaması ve “yuvası” olan evinde kalmasıdır. Bu yuva onun, her işinden sorumlu olduğu çalışma alanıdır oysa. Her kadının toplumsal üretime katılımı değil ev içi rollerinin pekiştirilmesi tercih edilmektedir. Kadının özgürleşmesinden korkan bu düzen onun sessizliğini, bağımlılığını ve itaatini sürdürmesine neden olacak her tür yolu kullanmaktadır, tüm yetkisini, otoritesini bu amaçla kullanmaktadır.

Bu yönelim, doğurganlık üzerindeki baskılarda da açıkça kendini göstermektedir.

Kürtaj hakkı doğrudan hedef alınmakta, hastanelerde bu hakkın kullanımı fiilen engellenmektedir. Egemenler, çocuk doğurmayan kadınları suçlayıcı bir dille hedef gösterirken asıl gerçek şudur: Kadınlar doğurmuyor çünkü hayat pahalı, gelecek güvencesiz, bakım yükü ise tamamen onların omzunda. Ücretsiz kreş yok, iş güvencesi yok, eşit ücret yok.

Kadınların çocuk sahibi olmaması, bir tercihten çok mevcut düzenin dayattığı bir zorunluluktur. Buna rağmen doğum oranlarındaki düşüş bir “tehdit” olarak görülmekte; kadınlar yeniden doğurmaya ikna edilmeye çalışılmaktadır.

Oysa burada aranan ikna değil, itaattir.

Kürtajın engellenmesiyle doğumun teşvik edilmesi, aynı baskıcı politikanın iki yüzüdür: Kadının bedenine ve yaşamına dönük müdahale.

Kadının doğurmaya zorlanması, yalnızca kadına ait bir tercih hakkına müdahale değil, aynı zamanda emek rejiminin yeniden üretimi için kurulan toplumsal bir disiplin mekanizmasıdır. Çünkü doğuran kadının yalnızca bedenine değil, aynı zamanda ücretsiz bakım emeğine de el konulmaktadır. Mevcut devletlerin tümü, sosyal hakları tasfiye ederken çocuk, yaşlı, hasta bakımını kadınların “görevi” olarak dayatmakta; ücretli bakım hizmeti sunmak yerine kadınları ev içi emeğe mahkûm etmektedir. Dolayısıyla çocuk doğurmaya teşvik, bir nüfus politikası olduğu kadar bir ekonomi politikasıdır da. Bu çerçevede doğurganlığın artması, devletin kendi yükünü kadınların omuzlarına yıkmaya çalışmasının başka bir adımdır. Kadına düşen rol, birey değil; aileyi ayakta tutan, uysal ve üretken bir “bakım makinesi” olmaktır.

Bu saldırılar üretim ilişkilerinden bağımsız ele alınamaz. Kadın emeğinin ne şekilde kullanılacağına dair politikalar giderek daha açık biçimde şekillenmektedir. “Kadının güçlenmesi” söylemiyle sunulan esnek çalışma modelleri de aslında kadınları hem ucuz iş gücü olarak üretime dahil etmeyi hem de ev içi emeği sürdürebilecek

biçimde konumlandırmayı hedeflemektedir. Bu modelde kadın hem çalışacak hem çocuk büyütecek hem de ev işlerinden sorumlu olacaktır. Tam zamanlı bir emek yüküyle karşı karşıya olan kadının, bunun karşılığında aldığı ücret kısıtlı, sosyal hakları sınırlı ve güvencesizdir. Oysa kadınlar için üretime katılmak yalnızca ekonomik bir ihtiyaç değil aynı zamanda sınıfsal konumunu fark etmenin ve toplumsal değişimin öznesi olmanın yoludur. Ev işlerinin angaryasından kurtuldukça, bakım yükünü paylaşabildikçe ve emeğini toplumsallaştırabildikçe kadınlar toplumsal güçlerini, özel olarak da kendilerini tanırlar. Tam da bu nedenle erkek egemen devlet, kadının üretim içinde tam bir özne hâline gelmesinden korkar. Kadının bilinçlenmesi, sorgulaması, dayanışması ve örgütlenmesi bu düzenin sürdürülebilirliğine yönelik en ciddi tehdittir.

Kadınların üretimden dışlanması, karar alma süreçlerinden uzak tutulması ve yalnızca aileyle tanımlanması; tüm kadınları ama özellikle de işçi, emekçi ve yoksul kadınları hedef almaktadır. Çünkü en derin yoksunlukların, en ağır yüklerin altındaki kadınlardan yükselecek öfke, yalnızca bir hak arayışı değil, aynı zamanda düzenin temellerini sarsacak bir güçtür. Kadının çalışma hakkı, kürtaj hakkı, erkek zorbalığından kendisini koruduğu “ataerkil şiddetin” olmadığı bir yaşam hakkı ve kendi cinsel kimliğini toplumsal özgürlüğün bir parçası olarak var etme hakkı; birbirinden ayıramayacak kadar iç içe geçmiş, kadın özgürlük mücadelesinin kopmaz parçalarıdır. Bu mücadele, bir sistem eleştirisidir; toplumsal cinsiyet eşitsizliğini besleyen ataerkil devlet aklına, piyasa çıkarlarını kutsayan düzene ve kadını yalnızca aile içinde tanımlayan ideolojik kuşatmaya karşı yükselen bir karşı duruştur. Erkek egemen düzenin çizdiği sınırları tanımayan her kadın, yalnızca kendi hayatını değil, tüm ezilen kadınların yolunu aydınlatır. Bu yol; sessizlikle, boyun eğmekle, itaate zorlayan rollerin içine sinerek değil, direnerek, yan yana gelerek, birlikte yürüyerek açılır. Ve bu yol artık ne geri döner, ne de yalnızdır.

EMPERYALİZMİN GÖLGESİNDE IRAK VE IKBY

ABD emperyalizminin Irak'ta hâkimiyetini güçlendirme politikaları yeni askerî ve enerji anlaşmalarıyla devam ediyor. Irak Merkezi Hükümeti ve Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi (IKBY) tarafından yapılan bu yeni anlaşmaları, emperyalizmin kuşatmasının derinliğini ve emperyalizme uşaklığın ulaştığı düzeyi bir kez daha gözler önüne sermektedir.

Irak Merkezi Hükümeti, Güney Kore'den füze savunma sistemleri ve Fransa'dan radar ekipmanları ve 14 Caracal tipi helikopter satın almıştır. Sözde hava savunma sistemini güçlendirme adı altında yapılan bu anlaşma, Irak'ın emperyalizme bağımlılığını daha da pekiştirmiştir. Irak Merkezi Hükümeti'nin her iki ülkeyle yaptığı silah anlaşması 5,8 milyar dolar civarındadır. Emperyalistler arasındaki çelişkilerin Orta Doğu'da sahaya direkt yansıyan pozisyonu bölgeyi sürekli bir şekilde çatışmalı bir konumda tutmaktadır. Bu durum silahlanmanın ve askerî harcamaların boyutunu artırmaktadır. Emperyalizme bağımlı yarı sömürge yapısı, yeraltı ve yer üstü kaynaklarının emperyalistlere peşkeş çekilmesi zaten bölge halklarının yaşamını koyu karanlığa iterken, var olan harcamaların ağırlıklı bölümünün direkt savaş merkezli harcamalara aktarılması halkın yaşamını daha da zorlaştırmaktadır. Örneğin Irak'ta Gayri Safi Millî Hasılanın yaklaşık yüzde 3,5'ine denk gelen askerî harcamalar, halkın yaşamını doğrudan etkileyen sağlık, eğitim, sosyal hizmetler gibi konu başlıklarının üstündedir. Elbette bu harcamalar yine halkın cebinden çıkan, emeğinden çalınan harcamalardır. Ancak emperyalizme olan derin bağımlılık, halkın çıkarını değil, emperyalist efendilerinin ekonomik-politik-askerî çıkarlarını önceleyen uşak yönetimlerin varlığını koştulamaktadır. Irak'ın Fransa ve G. Kore ile yaptığı silah anlaşmalarının esas olarak ABD emperyalizminin ve müttefiklerinin çıkarlarına hizmet eden bir anlaşma olduğu ortaya çıkacaktır. Özellikle Rusya ve Çin'in bölgeyi yeniden dizayn politikalarını engelleme ve kendi gücünü daha fazla tesis etmeye ihtiyacı olan ABD/AB emperyalistlerinin bu silah anlaşmalarıyla bağımlılığı daha

da derinleştirme hedefi güttüğü açıktır.

Öte yandan Demokratik Kore Cumhuriyeti tehdidini de göz ardı etmeyen ABD, G. Kore aracılığıyla Orta Doğu'daki kimi ülkeleri silahlandırmaktadır. Daha önce Birleşik Arap Emirlikleri ve S. Arabistan'a da G. Kore Füze Savunma Sistemi alımını destekleyen ABD şimdi de Irak'ı benzer sistemle silahlandırmanın önünü açmıştır. Nitekim G. Kore Füze Savunma Sistemi, savunma stratejisinin en önemli parçasını oluşturmaktadır ve öncelikle Demokratik Kore Cumhuriyeti tehditlerine karşı koruma sağlamak amacıyla füze ve uçakları durdurmak üzere tasarlanmıştır.

Aynı dönemde IKBY, ABD merkezli enerji şirketleri Western Zagros ve HKN Energy ile toplamda 110 milyar dolarlık bir anlaşmaya imza atmıştır. Bu anlaşma da Irak Kürdistanı'nın yeraltı kaynaklarının emperyalist tekellere doğrudan devredildiği bir sömürü mekanizmasının ilanıdır. IKBY yönetimi de "ekonomik gelişim" söylemiyle halkın zenginliğini emperyalizme peşkeş çekmiştir. Bu tür anlaşmalar emperyalizmin bölgedeki ekonomik tahakkümünü daha da güçlendirmektedir.

IKBY tarafından yapılan açıklamada, anlaşmaların petrol ve enerji sektörünün daha da geliştirilmesi, bölgedeki ekonomik büyümeye ve istikrara doğrudan katkıda bulunması yönünde önemli bir adım olduğu ifade edilirken; Irak Petrol Bakanlığı, "Petrol ve doğal kaynakların tüm Irak halkına ait bir servet olduğu ve bu kaynakların yatırım kararlarının

yalnızca Irak Merkezî Hükümeti tarafından alınabileceğini belirterek söz konusu enerji anlaşmalarının Irak Anayasası ve Federal Mahkeme kararlarına dayanarak geçersiz olduğunu açıkladı. Irak Merkezî Yönetimi'nin bu anlaşmayı "yasa dışı" ilan ederek tanımadığını duyurması, Erbil ile Bağdat arasındaki çelişkileri yeniden gündeme getirdi.

ABD Dışişleri Bakanlığı ise Amerikan şirketlerinin IKBY ile yaptığı enerji anlaşmalarına desteklerinin tam olduğunu ve daha fazla Amerikan şirketinin Irak'ta iş yapmasını beklediklerini ifade ederek Merkezî Hükümet ile IKBY'ye bölgedeki doğal gaz üretiminde "bir-

Emperyalist şirketlerle yapılan bu anlaşmalardaki esas amaç, "bağımsız bir savunma" ya da "ekonomik kalkınma" değil emperyalistlerin çıkarlarını korumak ve potansiyel halk isyanlarını bastırmaktır. Yapılan anlaşmalar emperyalizmin bölge üzerinde ekonomik, siyasî ve askerî kuşatmasını uşakları aracılığıyla daha da pekiştirdiğini göstermektedir. Son yapılan enerji anlaşmalarının merkezinde doğal gaz ve petrol rezervlerinin işletilmesi vardır. Bunlar bir yandan emperyalistlere peşkeş çekilen enerji kaynaklarını tarif ederken diğer yandan doğal gaz rezervinin işletilmesiyle özellikle Rusya'ya olan bağımlılığı azaltmayı ve petrol rezervleri ile İran'ın ekonomisini zayıflatmayı hedefleyen ABD'nin bölge politikasına hizmet ediyor. Bu anlamda ABD'nin IKBY ve Irak Merkezî Hükümeti arasındaki çelişkinin çok fazla boyutlanmasına müsaade etmeyeceği bir gerçektir. Zira bu çelişki Merkezî Yönetim ile IKBY yönetiminin sadece pastadan pay kapma dalaşındır. Daha ötesi değil.

IKBY, bölgede Kürt ulusunun toplumsal ve siyasî haklarını temsil ediyor gibi görünse de emperyalist güçlerin bölgedeki en sadık uşaklarından biri haline gelmiştir. ABD ile yapılan enerji anlaşmalarında halkın çıkarları değil, emperyalist efendilerinin çıkarları esas alınmıştır.

Irak Merkezî Hükümetinin "savunma sanayiini güçlendirme" adımları ile IKBY'nin enerji anlaşmaları aynı zincirin halkalarıdır. Biri emperyalist şirketleri diğeri emperyalist silah tekellerini beslemektedir. Yani emperyalist efendilerinin çıkarları korunurken bölge halkının yaşadığı yoksulluk, işsizlik ve baskı daha da derinleşmektedir.

Emperyalizmin bu iki güçle olan organik bağı, onları aynı zincirin farklı halkaları haline getirmiştir. Bu zincir ancak halkın devrimci öfkesinin çekiciyle kırılabilir. Bölge halkları açısından gerçek kurtuluş, emperyalizme ve feodalizme karşı geliştirilecek güçlü ve örgütlü mücadele ile mümkün olacaktır.

likte çalışmaları" çağrısında bulundu. Merkezî Hükümetin IKBY'nin yaptığı anlaşmalarla ilgili açtığı davalara ilişkin ise "bu tür anlaşmaların kolaylaştırılmasını umuyoruz" diyerek esas olanın kendi emperyal çıkarları olduğuna bir kez daha dikkat çekti.

2003 sonrası ABD'nin işgalinin ardından Irak, ulusal ve mezhepsel temelli bölünmüş bir devlet yapısına dönüştürüldü. Yeraltı kaynakları emperyalist şirketlere açıldı. IKBY, özellikle 2007 sonrası Batılı enerji şirketleriyle (Exxon Mobil, Chevron, HKN Energy) doğrudan anlaşmalar yaptı. Yine IKBY, ABD üslerine ev sahipliği yaparak askerî bağımlılığını daha da artırdı.

ABD'nin işgaliyle birlikte Irak, devlet yapısından ordusuna, ekonomisinden hukuk sistemine kadar emperyalizmle uyumlu bir düzene oturtuldu.

Soyut Kavramlarla Politik

“Soyut bir demokrasi ve özgürlük isteyenler, demokrasiyi bir araç olarak değil bir amaç olarak görüyorlar. Demokrasi bazen bir amaç gibi görünür, ama aslında yalnızca bir araçtır. Marksizm bize, demokrasinin üstyapının bir parçası olduğunu ve siyaset alanına girdiğini öğretir. Başka bir deyişle, son tahlilde, demokrasi ekonomik temele hizmet eder. Aynı şey özgürlük için de geçerlidir.”
(Mao Zedong, 5. Cilt, s. 422)

KAVRAMLARI YENİDEN DÜŞÜNMEK

Mao Zedong’dan yaptığımız alıntıdaki yaklaşım Marksizm’in bir temel görüşünü içermektedir. Buna göre tarihin itici gücü sınıf mücadelesidir ve bu mücadele ekonomik koşulların bir ürünüdür. Bu mücadele içinde beliren her siyaset dolaylı ya da dolaysız iktisadî gerekleri yerine getirir. Bugünkü demokrasi ve özgürlük talepleri, her iki kavramın da birer “amaç” gibi ileri sürülmesi de sınıf çıkarlarından ayrı değerlendirilmemelidir. Egemen sınıfların belli unsurları siyasal alandan dışlandığında ya da etkisizleştirilmek istendiğinde, “demokrasi” ve “özgürlük” ciddi ve tutarlı bir hat izlenecekmişçesine dolaşıma sokuldu; elbette bu egemen sınıf unsurlarının çıkarlarıyla halkın demokrasi ve özgürlük ihtiyacı birmiş gibi, esasen onlar (egemen sınıf unsurları) için ama halk adına!

DEMOKRASİ ARAYIŞI

Son dönemde tanık olduğumuz bu manipülasyon da dahil olmak üzere tüm demokrasi ve özgürlük talepleri, belirli iktisadî gerekçelerle ilişkilidir. Bu talepleri dillendiren kesimler ise söz konusu gereklerin temsilcisi ve taşıyıcısı konumundadır. Demokrasi ya da özgürlük yönelimleri, ne bu kavramlara duyulan soyut bir sempatiyle ne de baskıya duyulan saf bir öfkeyle açıklanabilir; bu yönelimler, iktisadî koşullarda kendi sınıfsal çıkarlarını gerçekleştirme ihtiyacından doğar.

Bugün egemen sınıfların kendi içinde ciddi bir paylaşım krizi ve çıkar uyuşmazlığı yaşanmaktadır. Süreci yönetmekte başarısız olanlar konumlarını korumaya çalışırken muhalefette olanlar iktidarı ele geçirmek için mücadele etmektedir. Bu nedenle muhalefet, kendi sınıfsal çıkarlarını savunmak adına “demokrasi” ve “özgürlük” siyasetini gündeme getirmektedir.

Bu gerçeği göz ardı ederek özgürlük ve demokrasi mücadelesini “herkes için” ortaklaştırmak, sapla samanı karıştırmak ve kendi gücünü egemen sınıfın bir kesiminin hizmetine sunmak anlamına gelir. Oysa aynı siyasal söylemde yer almak, yalnızca doğru bir siyaset hattını yaymak amacıyla anlamlı olabilir. Asıl mesele, bu ortaklığın hangi hedeflerle gerçekleştirildiğini ve hangi somut ihtiyaçlara karşılık geldiğini saptamaktır.

Bugün egemen sınıfların bir kanadı yalnızca kendi çıkarları için demokrasi ve özgürlük talep etmektedir. Bu durum, yönetimde oldukları alanlardaki uygulamalardan anlaşılabilir. Bu gibi, iktidarla ortaklaştıkları her anda halk karşıtı politikaları birlikte hayata geçirmelerinden de açıkça görülebilir. Bu sonuç, sınıf nitelikleri ve ekonomik çıkar ortaklıkları gereği kaçınılmazdır.

Örneğin, bizimki gibi ülkelerde demokrasi mücadelesi yaygın bir sempatiye sahiptir. Sadece ezilen sınıflar, uluslar, cinsiyetler ve inançlar değil, zaman zaman “ezilen egemen sınıf” unsurları da bu mücadeleyi sahiplenebilir. Bu duruma son yıllarda sıklıkla tanık oluyoruz. Çünkü bu tür ülkelerde demokrasi, kapitalist açıdan daha gelişmiş ve başka ülkeleri sömürerek refah düzeyini artırmış ülkelerle kıyaslandığında hem daha geri düzeydedir hem de daha dar bir kesimin imtiyazı olarak varlık gösterir. Öyle ki sömürücü sınıflar içinde bile, baskı ve otoriterlikten rahatsızlık duyan, “diktatörlüğü” bizzat hisseden kesimler vardır.

Darbeler ve cunta dönemleri bu duruma örnektir. Yalnızca ezilen ve devrimden çıkarı olan sınıflar değil; ezen ama devrimden ödün kopan sömürücü kesimler de bu dönemlerden mustarip olur, baskı altında kaldıklarını hissederler.

Bu bakımdan içinden geçtiğimiz dönemin dikkate değer olduğunu söyleyebiliriz. Başta CHP olmak üzere egemen sınıf partilerinden birçoğu demokrasinin sınırları bakımından dertlidir ve demokrasi arayışındalar. Bunu bazen tutkulu cümlelerle ortaya koyan bu parti liderleri parlamentonun işlevsizleşmesinden hareketle “ellerinden alınmış haklardan” söz edebilmektedirler. Demokrasi ve özgürlük sözcükleri kitleleri manipüle etmenin güçlü araçlarına dönüşmüş durumdadır. Bu durum yaygındır ve

gerçek anlamda kafa bulandırıcıdır.

FİKİRLER Mİ, İHTİYAÇLAR MI?

Birçok kez bu manipülasyonun gerçeklerle uyuşmazlığını ortaya koyduk ve gerçek demokrasi ve özgürlük hakkında görüşümüzü açıkladık. En son “demokrasi ve özgürlük için sınıfın kavgasındayız” diyerek meselenin sınıfsal karakterine dikkat çekmeyi amaçladık. Çünkü demokrasi ve özgürlük egemen sınıfların elinde birer amaca dönüştürülmüş ve soyut kavramlar biçiminde “herkesin demokrasisi ve özgürlüğü” olarak savunulmaktaydı. Oysa Marksizm demokrasinin diktatörlükle ya da merkeziyetçilikle, özgürlüğün disiplinle ya da zorunluklarla iç içe olduğunu ileri sürmüştür. Gerçekten de demokrasinin olduğu her yerde merkeziyetçilik ya da diktatörlük kaçınılmazdır. Özgürlük de disiplinle ya da zorunlulukla bu şekilde iç içedir. Günümüzde demokrasi, özgürlük, devrim, ilerici hareket gibi tüm kavramlar sınıfsal içeriklerinde arındırılarak soyut birer kavram olarak egemen sınıfların hizmetinde kitlelere sunulmaktadır. Aynı şey “barış” kavramı için de geçerlidir. Bu durum yukarıda sözünü ettiğimiz türden anlayışların yeniden hortlatılmasından ibarettir. Kesinlikle yeni, olağandışı, akla gelmemiş fikirler söz konusu değildir.

Bakın Engels Dühring’in kendine mal ettiği bu türden bir fikre karşı neler söylüyor: “Her şeyden önce, ancak Bay Dühring kadar kendini beğenmiş birinin hiç de özgün olmayan bu görüşü böylesine ‘özgün’ sayabileceğini belirtelim. Politik eylemlerin, devletin şaşaalı icraatının tarihte belirleyici olduğu fikri, yazılı tarih kadar eskidir ve

halkların, geride, sahnedeki gürültülü oyunun arkasında sessizce cereyan etmiş olan gerçekten de ileriye doğru evrimine ilişkin bize kadar ulaşan malzemenin bu kadar az olmasının da ana nedenidir.

“Bu fikir, geçmişteki tarihçilerin tüm anlayışlarına egemen olmuş ve ancak Restorasyon döneminin Fransız burjuva tarihçilerinden ilk darbeyi yemiştir; bu

işin tek ‘özgün’ yanı, Bay Dühring’in bütün bunlardan hiç haberdar olmamasıdır.” (Bkz: Tarihte Zorun Rolü, s. 25-26)

Politik eylemleri iktisadî şartların önüne sürmek, tarihin belirleyici ögesi olarak değerlendirmek Engels’in vurguladığı gibi tüm geçmiş “tarihçilerin” anlayışıdır. Çünkü bu tarihçiler, iktisadî bir bilim olarak, sınıf mücadelesini de bilimsel

za, Önderlik ve Kitle Gücü

olarak anlamak durumunda değillerdi. Onlar parlak fikirlerin, büyük “adamların” ve elbette büyük olayların tarihteki rollerini açıklamakla meşgul oldular. İktisadî şartları kavramak gerçekten gelişmiş iktisadî şartları gerektiriyordu. Bazıları, ki bunlar Marksizm’e karşı özellikle desteklenen azımsanmayacak derecede yaygın ve “güçlü” karakterler olabilmekteler. Oysa tarihte, büyük fikir vs.nin de önemli etkileri olmakla birlikte

naklanmadan ortaya çıkmaz. Toplumsal düşünce sistemlerinin -dinler dâhil- temelinde de tarihsel ve maddi ihtiyaçlar yatar. Dinlerin, özellikle ezilen sınıfların “manevi” gereksinimlerine cevap veren, acıları hafifleten, çile ve yoksunluklara anlam atfeden bir işlevi olduğu açıktır. Dinî vecibeler bu anlamda, bireyin ya da toplumun yaşadığı zorluklara karşı bir tür ritüel çözüm ve telafi biçimi sunar. Marks, o meşhur açıklamasında

tam da dinin bu işlevine dikkat çeker:

“... ezilen insanın içli ezgisini, kalpsiz bir dünyanın sıcaklığını, tinin dıştalandığı toplumsal koşulların tinini oluşturuyor. Din, halkın afyonudur.” (Hegel’in Hukuk Felsefesinin Eleştirisi, s. 192)

Marks burada dine karşıtlığını salt düşünsel düzlemde değil, onu mümkün kılan maddi koşullara dönerek temellendirir. Dini ortadan kaldırmak, halkın sah-te mutluluğunu değil, gerçek mutluluğunu istemek anlamına gelir.

Bu yaklaşım sadece din değil; tüm düşünsel üretimler için geçerlidir. Engels de aynı yöntemi izleyerek Dühring’i eleştirirken fikirlerin bağımsız, kendi başına belirleyici olduğu iddiasını yerle bir eder. Dühring’in Robinson Crusoe ile “kölesi” Cuma arasındaki ilişkiyi, tarihteki baskı ve tahakküm biçimlerini açıklamak için kullandığı örnek,

Engels’in tarihsel materyalist açıklamasıyla çürütülür. Engels, kölelik gibi politik bir eylemin dahi iktisadî ihtiyaçlardan türediğini göstererek şunu vurgular: Crusoe, Cuma’yı köleleştirmiştir; çünkü onun emeğine ihtiyaç duymaktadır. Kölelik, bireysel bir karar ya da fikir değil, maddi bir zorunluluğun ürünüdür. Böylece Engels, tarihte belirleyici olanın fikirler değil, onları mümkün kılan maddi üretim ilişkileri olduğunu

ortaya koyar. Engels ise bunun bir zor eylemi, dolayısıyla politik olduğunu kabul eder; ama ekler: “Crusoe, Cuma’yı nasıl köleleştirdi? (...) Cuma ... ‘bir köle olarak ya da salt bir araç olarak ekonomik hizmet sunmaya zorunlu bırakıldı... ve, yalnızca bir araç olarak tutuldu...’ ... Crusoe, Cuma’yı yalnızca (kendi) yararına çalışsın diye köleleştirmiştir. Ve, Cuma’nın emeğinden kendine ... onu çalışabilecek durumda tutmak için ona vermesi gerekenden daha fazla zorunlu yaşam aracı üretmesiyle.” ondan yarar sağlamıştır. “Başlangıçtaki kölelik” Crouse’nin ihtiyaçlarından sonra gelir. Crouse ihtiyaç duymasa Cuma’ya köleliği dayatmazdı. Bu kölelik ilişkisinin temelinde ihtiyaçlar vardır ve bu ihtiyaçları karşılamak üzere Crouse’nin aklına “parlak bir fikir” gelmiştir: kölelik... Kuşkusuz burada basitleştirilmiş, karikatürleştirilmiş bir ikili ilişki konu edildiğinden “iyiliksever” bir Crouse’nin kendi ihtiyaçlarını kendisinin karşılayacağı akla gelir ve söz konusu zorun, yani köleleştirme eyleminin bu iyiliksever Crouse tarafından tercih edilmeyeceği ileri sürülebilir. Dolayısıyla bu iki kişi arasındaki ilişkiden hareketle biz köleleştirmenin toplumsal ihtiyaçlardan kaynaklanan “ilerici” bir eylem olduğunu kavrayamayız. Bu nedenle toplumsal ilerlemede köle sahiplerinin sağladığı büyük avantajı tartışmadan geçeriz. Oysa tarihte kölelerin emeğinin belli ellerde sağladığı maddi birikim üretim araçlarının kaçınılmaz gelişimine neden olmuştur. İnsanlık daha fazla toplumsal ihtiyacı ancak bu yolla karşılayabilmiştir. Bunun aynı zamanda bilgi, kültür, sanat vs. birikimi olduğunu da unutmayalım...

İşte bu tarihsel gerçeğin reddedildiği, yıllar öncesine ait çürütülmüş fikirlerin tezgâha sürüldüğü bir dönemden geçiyoruz. Bu fikrin ısrarlı bir şekilde karşımıza dikilmesi şaşırtıcı olmamalıdır. Çünkü tarih doğru yorumlandığında, kavramlar doğru bir şekilde kullanıldığında, sınıf mücadelesi bir kere tarihin motoru olarak kavrandığında geçmişten günümüze doğru gelişerek gelen tüm sömürü sistemlerinin toplumsal ihtiyaçların karşılanması doğrultusunda gerçekleştiği anlaşılır ve geleceğe doğru sosyalizm ve komünizme ilerlemekte olduğumuz kabul görecektir.

Günümüzün egemenleri ısrarla bu gerçeğin üzerini örtmektedir. Bilumum oportünist, anarşist, revizyonist ve hain

de onlara eşlik etmektedir.

Bu durumda Engels’ten itibaren savunageldiğimiz görüşü, hortlatılan bu türden “yeni” anlayışlar karşısında yeniden üretmek ve yaymak Marksizm karşıtı tüm anlayışlara karşı ihmal edilemez bir görev olarak hayata geçirilmelidir. Halkın bilinçlenmesi için bu çaba sonsuz bir gayretle ve tam bir özgüvenle yeniden üretilmek ve savunulmak zorundadır. Tıpkı politikalar gibi, politik figürler de iktisadî şartların gerçekleşmesine hizmet eder. Bu bağlamda, manipülasyon aracı haline gelen bugünkü soyut özgürlük ve demokrasi söylemleri de ancak iktisadî koşullar çerçevesinde incelenerek anlaşılabilir. Sadece özgürlük ve demokrasi değil, benzer tüm kavramlar ve açıklamalar da aynı biçimde, iktisadî gerçekliklerin taşıyıcıları olarak değerlendirilmelidir. Bu, Marksist bakış açısının temelidir. Yazımızın konusu da bu olup söz konusu yaklaşımı barış sürecine ilişkin belirli bir argüman üzerinden değerlendireceğiz. Ancak bu değerlendirmenin zeminini oluşturmak için önce günümüzdeki genel tabloyu hatırlamak yararlı olacaktır.

“TEK ADAMIN” POLİTİK VAZİFESİ

Son süreçte, tüm kapitalist sistem için ekonomik sorunların derinleştiğine; uluslararası düzeyde daralan pazarlar üzerinde hâkimiyet kurma sorununa ilişkin yorumların arttığına ve büyük bir savaş için koşulların giderek olgunlaştığına tanık oluyoruz. Bu durum, neredeyse her yerde, çok bilinen ama defalarca çürütülmüş anlayışların yeniden dolaşıma girmesine ya da bu anlayışların cazibesinin artmasına yol açmaktadır.

Bizde, bu tür bir anlayış uzun süredir Erdoğan karakteri üzerinden inşa edilmektedir. Sözde, Erdoğan bütün bir devlet sisteminin “tek adamı” olarak belirleyici kişidir. Bu yaklaşımı, “kuru-cusu” olduğu AKP tabanından duymak elbette şaşırtıcı değildir; ne var ki bu anlayış yalnızca bu kesimle sınırlı kalmamış, çok daha geniş bir toplumsal ve siyasal çevrede karşılık bulmuştur. Dahası, uzun bir süredir muhalefet de bu anlatı doğrultusunda pozisyon almaktadır.

Egemen sınıflar arasındaki iç çatışmalardan doğan ya da bu çatışmaların ürünü olan bu anlayışın, kabul etmek gerekir ki kitleler üzerinde etkili bir

iktisadî şartlar belirleyici rol oynamıştır. İnsanlığın gelişimindeki temel unsur iktisadî şartlardır. Sınıf mücadeleleri bu şartların ürünüdür ve hemen tüm fikirler de sınıf mücadelesinin ve ayrıca doğrudan doğa bilimi uğraşan insanların gerçekleştirdiği bilimsel deneylerin sonucunda ortaya çıkmıştır. Pratikten bağımsız gelişmiş tek bir fikir yoktur. Objektif ya da subjektif nitelikte olsun, sonuçta hiçbir fikir bir ihtiyaçtan kay-

karşılığı bulunmaktadır. Erdoğan karakterinden kurtulma yönündeki istek öyle güçlüdür ki bu anlayışın yeniden üretimi farklı siyasal çevrelerde tekrar tekrar karşımıza çıkmaktadır. Öyle ki kendini “en devrimci” olarak tanımlayan çevrelerde bile bu isteğin ürettiği anlayışa rastlamak mümkündür. Sadece Erdoğan karakteri üzerinden gerçekleştirmiyor bu, sorunları “tek adama” bağlayan anlayışların üretimi, dünya çapında da gerek Biden gerek Trump gerekse başka “liderler” üzerinden de gerçekleşmektedir, aynı anlayış dünya çapında yayılmaktadır. Bu, gerçek devrimci hareket açısından ciddi bir oportünist tehditir.

Bu tehdide karşı özellikle uyanık olmak zorundayız. Çünkü “bizim dışımızda” mevcut olan hemen her şeyin, mücademiz içinde de bir biçimde yankı bulabileceğini biliyoruz. Bunu, sınıf mücadelesinin tarihsel deneyimlerinden, özellikle büyük sosyalizm örneklerinden ve sınıf savaşımının en ileri aşamalarından öğrendik. Dolayısıyla, iki çizgi mücadelesi teorisinin yol gösterici ışığında hareket eden ya da bu ışığı elinde tutan bizim için, bu gerçeği göz ardı etmek büyük bir yanlışlıktır.

SINIFSAK KONUM VE SİYASET

Sadece sorunlar değil, “devrimci” olarak sunulan çözümler de bu türden anlayışların hizmetine koşulmaktadır. En son Öcalan’ın “barış” çağrısı ve bu çağrının gördüğü ilgi de bu anlayışın etkisi altındadır.

Biz, Kürt yurtsever hareketinde reformizmin belirleyici olduğunu 2000’li yıllardan bu yana dile getiriyoruz. Ezilen ulus sorununun, ulusal eşitlik zemininde ve “Ulusların Kendi Kaderini Tayin Etme Hakkı” temelinde çözümünün tek devrimci yol olduğunu savunduk. “Bağımsızlık”

mücadelesini bu yaklaşımın güçlü bir politik biçimi olarak değerlendirdik. Bu hedeften vazgeçildiği andan itibaren gündeme gelen tüm “çözüm” arayışlarının, düzen sınırları içinde ve egemen sınıfların çıkarlarını gözeterek bir çizgide şekilleneceğini öngördük.

Kuşkusuz, bu durumdayken dahi hareketin halktan aldığı güç, onun kitlere dayanan özellikleri ve tarihsel değerleri, demokratik bazı özellikler taşımaya devam etmesini sağlayabilir. Hatta “iş birliği” süreçleri içinde dahi bu nitelikler tümüyle ortadan kalkmaz. Ezilen ulus gerçeği var oldukça bu çelişki, dolayısıyla ezilen ulustan doğan her harekette bir demokratik içerik bulunur. Ancak bu içeriğin ne ölçüde gerçekleşeceği, hareketin öznelerinin bilinciyle ve kuşkusuz sınıfsal tavrıyla doğrudan ilişkilidir.

Yurtsever Kürt Ulusal Hareketi, Öcalan önderliğinde bir kez daha, “barış için” ikna edildi. Bunun için büyük bir adım atıldığı, tam bir özgüvenle yeni bir mücadele aşamasına geçildiği ileri sürülüyor. Elbette hareketin kendi özgün koşullarına yönelik değerlendirmesi ve bu adıma yönelik kimi tanımları ve “önderliğe” bağlılıklarının niteliği üzerinde ayrıntılı durmanın bizim için bir gereği yoktur. Değerlendirme veya tartışma konusu yapacağımız şey Öcalan’ın “görüşlerinde” hâkim olan “hortlak” anlayışlardır.

En son KCK yönetiminden gelen açıklamada, Öcalan’ın ABD ve İsrail tarafından kurulmak istenen kukla bir Kürdistan’a karşı Türkiye ile ittifak kurduğu; bu anlamda, bölge halklarının lehine anti emperyalist bir tutum geliştirildiği ileri sürüldü! Hareketin

“kendi çizgisini gerçekleştirmenin” bir yolu olarak “barışması” bir yana, gerçekliği bu denli çarpıtan ve halkların gerçeği kavramasını olanaksızlaştıran bu tür iddialar karşısında, Marksizm’in bilimsel tutumunu sergilemek özel bir önem taşır.

Öcalan’ın, “kukla Kürdistan” söylemi üzerinden Türkiye ile geliştirilen barış politikasını anti emperyalist bir strateji olarak sunması, yalnızca kuramsal bir yanlış değil, aynı zamanda bilinçli bir tercihtir. Bu tercihin zemini ise Türkiye’nin emperyalist sistemle kurduğu bağımlılık ilişkisini görmezden gelmeye dayanır. Oysa Türkiye’nin dış politikası, ekonomik entegrasyonu ve güvenlik stratejileri büyük oranda emperyalist merkezler tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla bu devletle kurulan hiçbir ittifak, halklar lehine ve emperyalizme karşı bir yönelim olamaz. “Barış” adı altında yürütülen bu sürecin, emperyalist sistemin iç mantığına tabi olduğu açıkça görülmelidir. Esas olarak yoksul Kürt kesimlerinin mücadelesinde somutlaşan; ama ulusal burjuva özelliklere sahip zengin kesimlerin de sahiplenildiği ve kendi çıkarları doğrultusunda ileri sürüldüğü, siyasetini ürettiği haklı ulusal talepler bu barış politikasıyla hem araçsallaştırmakta hem de Kürtlerin “yurtsever” siyasetini gerçek bağımsızlık zemininden uzaklaştırmaktadır. Eleştirimizin gerçek zeminini de bu oluşturmaktadır. Barış fikri kendi başına iyi veya kötü olamaz. Bu fikir ancak yurtsever siyasetin temeli olan “bağımsızlık” zeminine yakınlığı ile iyi ya da kötü olabilir. “Kukla Kürdistan’a karşı barış siyaseti” bu yakınlık tartışmasına doğrudan katkı sunmakla anlamlı bir çıkış olmuştur. Bunun yurtsever siyaset bakımından sorunlu olduğu açıktır. Biraz yukarıda, belirli kavramların özellikle soyut bir içerikle kullanıldığına işaret etmiştik. “Herkes için demokrasi” ve “özgürlük” söylemi ile bu yöndeki arayışlar, mücadeleyi olanaksızlaştıran, mücadelenin hedeflerini silikleştiren bir yapıdadır. Bunun bir başka biçimi de şimdi “Türkiye ile barışın” anti emperyalist bir karar olduğu iddiasıdır.

İsrail ve ABD’nin Suriye’de uyguladığı politikanın Kürt halkı lehine olduğu; İsrail’in güvenliği için Kürdistan’a yol açacak bir rota çizildiği iddiası, Suriye’ye yönelik saldırıları dahi “Türk milliyetçiliği” lehine bir manipölasyon aracı olarak kullanan egemenlerin, en gerici, faşist örgütlenmelerin uzun süredir ileri sürdükleri, şovenizmden beslenen bir iddiaydı. Bugün aynı iddiayı Kürt Ulusal Hareketinden duymak, belli çevrelerde

hayal kırıklığı yaratmış olmalıdır. Kürt ulusunun eşitlik talebinin, ulus-devletçiliğin geçersiz olduğu görüşüyle artık olanaksız olduğu yönündeki önerme; bağımsızlık amacının, emperyalizmin bir “bölme” aracı olarak yorumlanıp inkâr edilmesi, Kürt halkı açısından beklenmedik bir tutum olmalıdır. Bu sonucun doğru anlaşılmasının koşulu kavramları ve dolayısıyla siyaseti de nesnel ihtiyaçlar temelinde açıklamaktır. Barış, demokrasi, özgürlük gibi kavramlar eğer sınıf analizleri temelinde tanımlanıp değerlendirilirse son “barış” adımının da nedeni anlaşılacaktır. Mevcut uluslararası koşullar hemen her egemen emperyalist bloka ve güce kendi bahçesini düzenleme şartını dayatmaktadır. Hazırlıklar büyük bir kaosa ve dolayısıyla olası büyük bir savaşa göre olduğunda ezilenlerin haklı mücadelesi erkenden ve ne olursa olsun bastırılmak zorundadır. Darbe dönemlerindeki (12 Eylül) yoğun saldırılar hatırlanabilir. Şimdi de Kürt devleti olasılığı bir kukla Kürdistan iddiasıyla inkâr edilmiştir ve bu çözümü de içeren devrimci, radikal mücadele reddedilmiştir.

Şunun açıkça belirtilmesi gerekir: Kürt ulusunun ulusal haklarının gerçekleşmesi için herhangi bir emperyalist ya da gerici devletin olası katkısı, halklar lehine bir emperyalist müdahale olarak değerlendirilemez. Emperyalist politikaların niteliğini ve sonuçlarını anlamının koşulu, az önce sözünü ettiğimiz Engels’in yolunu izlemekle mümkündür. Dühring gibi politikayı iktisadî şartların ya da gereklerin önüne koymak, “rastlantılara” ve tabii ki duygusal davranışlara yönelmeyi getirir. Bu tür bir tutumu, Öcalan çizgisinde yürüyen Kürt Ulusal Hareketinde görmekteyiz.

ABD ve İsrail merkezli kukla bir Kürdistan’a karşı Türkiye ile barış politikası, tam da böyle bir tutumdur. Bu, Türkiye’nin emperyalizmle olan iktisadi ilişkisini ve bağımlılığını görmezden gelmekte; TC’nin bölge halkları için İsrail kadar tehlikeli bir hançer olduğunu unutturmakta; egemen sınıfların çıkarlarının emperyalistlerle ortak olduğunu ve bu çıkarların halklar aleyhine işlediğini ihmal etmektedir.

Bu gerçekleri her devrimci, her demokrat, her dürüst insanın bilmesi gerekir. Bu iddiayı, Engels’in “iktisadî şartlar her türden politikanın temelidir” görüşüyle; Marksizm’in bu bilimsel yorumuyla çürütmeli, halkları ve ezilen ulusları kendi çıkarları doğrultusunda bilinçlendirmeliyiz.

BAĞIMSIZLIĞA SUSAMIŞ İKİ KADRO: RIZA VE ALİ HAYDAR

5-7 Mayıs tarihleri arasında gerçekleştirilen PKK'nın 12. Kongresi'nde, Öcalan tarafından belirlenen "yeni" politikalar doğrultusunda partinin feshedilmesine ve silahlı mücadeleye son verilmesine karar verildi. Kongrenin sonuç bildirgesi ise 12 Mayıs'ta açıklandı. Bildirgede, PKK'nın önümüzdeki süreçte nasıl bir zeminde ve rotada mücadele yürüteceği genel hatlarıyla ortaya kondu. Açıklamada, son yıllarda akıbetleri merak edilen PKK'nın önder kadrolarından Ali Haydar Kaytan ve Rıza Altun'un, 2018-2019 yıllarında düzenlenen düşman operasyonlarında yaşamlarını yitirdikleri bilgisine de yer verildi.

Kaytan ve Altun'un şehadetlerinin açıklanması üzerine birçok kentte kitlesel anma etkinlikleri düzenlendi. Faşizmin yoğunlaştırdığı psikolojik harp ortamına rağmen, Kürt ulusal mücadelesinin ölümsüzler kervanına katılan PKK'nın iki önder kadrosu Amed ve Dersim başta olmak üzere birçok kentte anıldı ve güçlü bir şekilde sahiplenildi. Bu anmalara olması gerektiği gibi yüz binler hatta milyonlar akın etmedi belki; ama biliyoruz iki şehit şahsında Kürt ulusal mücadelesinin yoğun birikimi, fedakârlığı, çilesi ve muştuları bu anmalarda buluştu. Eğer olağan koşullar geçerli olsaydı, düşman ablukasına ve devlet terörüyle uygulanan psikolojik baskıya rağmen çok daha geniş kitlelerin katılımıyla coşkulu anmalar gerçekleşebilirdi. Ancak burada kastedilen "olağan koşullar" -yani Türkiye topraklarında önce bağımsız ve birleşik bir ülke, daha sonra devlet hedefinden vazgeçmeyi içeren biçimde ulusal haklar uğruna sürdürülen silahlı mücadele- uzun süredir mevcut değil. Ulusal hareket, artık Orta Doğu'daki genel siyasal düzen içinde kendine bir yer arayışına yönelmiş durumda; bu da onu bildik savaş çizgisinden uzaklaştırdı. Nihayet, Öcalan'ın "kendini feshetme ve silahlı mücadeleye son verme" çağrısıyla birlikte bu olağan seyir tamamen geride kaldı.

Bu süreç, Kürt ulusal mücadelesini bastırmaya, hatta tümünden imha etmeye yönelik çeşitli saldırılarla şekillendi. Daha önce savaşla beslenen umut, kitlelerin zihninde yerini belirsizliğe, ne

olacağını kestirememeye ve nihayetinde güvensizliğe bıraktı. Bu ruh hali, hiç şüphesiz iki önder kadro için düzenlenen anmalara katılımı zayıflattı. Her şeye rağmen iki kentte de anmalara, çevre kentlerden de gelenlerle birlikte binlerce kişi katıldı. Kitle, anma etkinlikleri boyunca polisin taciz ve tehditlerine, engelleme girişimlerine öfkeyle karşı koymuş, yerleşik güçlü tavrını bugün de sürdürmüştür. Anmaya yönelik saldırılar püskürtülmüş, faşizme karşı gerilla bir kez daha sahiplenilmiştir.

Partinin ve özgürlük için savaşın tasfiye ediliyor olmasına karşın anmalara katılanların, özel olarak da gençliğin gerillayı sahiplenmesi dikkat çekiciydi. Amed'de hevalê Ali Haydar ve hevalê Rıza şahsında tüm devrimci-yurtsever şehitlerin anısı önünde saygıyla durulması, faşist polis şefini çileden çıkarmaya yetmiş; elindeki megafonla yaptığı anonslarda, faşizmin tipik argümanlarından birini defalarca tekrarlamıştır. "Türkiye Cumhuriyeti topraklarında terör örgütü propagandasının yapılmasına müsaade edilmeyecektir!" Kitle, faşist polis şefinin defalarca tekrarladığı "son ikaz"ları, şehitlerini sahiplenerek defalarca boşa çıkarmıştır.

Yine Ali Haydar ve Rıza hevaleri anmak üzere araçlarla yola çıkanların önü, Dersim'in girişinde devlet güçlerince kesilmiş ve kente girişleri engellenmeye çalışılmıştır. Ancak kitle, bu engellemeyi bir anma yürüyüşüne dönüştürerek sloganlar eşliğinde Seyit Rıza Meydanı'na ulaşmayı başarmış; düşmanın çabalarını bir kez daha boşa çıkarmış ve yoldaşlarını layıkıyla anmıştır.

Burjuva-feodal basında, 19 Mayıs'ta ağlayarak şov yapan "Tunceli valisinin" gözyaşları gündeme geldi. Bunun PKK ile girilen sözde barış, devletin söylemiyle "terörsüz Türkiye" süreciyle ilgili bir manipülasyon kampanyası olduğu açıktı. Tek sesli medyaya göre, valinin gözyaşları iki "teröristin" anılmasına dayanmadığı için dökülmüş; kendisi de sözde bir "onurlu duruş" sergileyerek istifasını istemiştir. Oysa sonradan öğrendik ki vali, İçişleri Bakanlığı tarafından "merkeze" alınmış, yani korunmuştu. Kısacası, "istifasını istemek" gibi bir

saçma tanımdan da anlaşılacağı üzere "onurlu vali"nin istifa ettiği yönündeki haberler açık bir yalandı.

Türk egemen sınıflarının bu manipülasyonlarının amacı resmî anlatıyı tekrarlayarak kitlelerdeki biat kültürünü yeniden üretmek istemeleridir. T. Kürdistan'ında ulusal baskının yoğunluğu nedeniyle daha bariz görülen bu amacı gerçekleştirmekte valilikler özel bir role sahiptir. Gelgelelim valinin gözyaşları para etmemiş, Dersim'in bu iki yiğit şehidi kesinlikle itibarsızlaştırılamamıştır.

Anmalar sırasında kitlenin gerillayı sahiplenilen sloganlar atması düşmanın "barış" yalanlarını ve KUH'un legal alandaki yöneticilerinin "bu ne perhiz bu ne lahana turşusu" halinden malûl, körelmiş düşman algısını teşhir etmiştir. Faşizme duyulan güvensizlik, ama daha çok da öfke ve ulusal eşitlik-özgürlük istencine dayalı bağımsızlık mücadelesine eğilim yalnızca atılan sloganlarda değil, kitleyle gerçekleştirdiğimiz sohbetlerde de açıkça görülmektedir. Kitleler "barış süreci"nin bir aldatmacadan ibaret olduğunun farkındadır ve PKK'nın fesih ve silahlı mücadeleye son verme kararından ziyadesiyle rahatsızdır. Anlıyoruz ki, medyaya yansıtıldığı gibi ne TC'nin vaatleri ne de KUH'un dayanaksız "dönüşüm" hikâyesi kitleleri ikna etmeye yetmiştir. Nitekim hemen her gün gerilla alanlarını bombalayan savaş uçaklarının yoğun trafiğine şahit olan bir halktan böylesi aldatıcı bir sürece ikna olması da beklenemez. Öte yandan kitlede önceki süreçlerde olduğu gibi "barış süreci"nin bozulacağına ve PKK'nın yeniden silahlı mücadeleyi başlatacağına dair bir beklenti de söz konusudur.

Amed ve Dersim'de gerçekleştirilen anmaların coşkulu geçmesi ve katılımın güçlü olması düşmanın beklediği bir durum değildi. Dünyadaki ve bölgedeki gelişmelerle sentezlenen, dolayısıyla "çöktürme planı"na da hizmet eden PKK'nın kendisini feshetmesi ve silahlı mücadeleyi bırakma kararı Türk egemen sınıflarına ve onların hamiliğini yapan emperyalist güçlere, ezilen uluslar cephesinde önemli bir gedik açması bakımından cesaret vermiştir. Ne var

ki PKK'nın, varlığını sona erdirilmesiyle kitlelerin ulusal baskı politikalarına boyun eğeceği ve ulusal davasına sarılmaktan vazgeçeceğini zanneden egemenler, şehitlerin anılması vesilesiyle böylece bir kez daha dumura uğramış oldu.

Ali Haydar ve Rıza hevalerde, tüm hareketin onlarda somutlaştırdığı direşkenlik, emekçi ve mütevazı kimlik PKK'nın sahadaki önderlik kademesinin temel bir özelliğidir. Başta Kürt halkı olmak üzere çeşitli milliyetlerden halkımızın gönlünde yer etmeyi başarmış bir pratik önderliktir bu. Zorlu süreçlerden geçerken dahi partilerini ve mücadelede kazanılan mevzileri korumayı ilke edinmiş, içine düştüğü karanlıktan halkı çıkarmak için kafa yormuş, savaşta ustalaşmış, binlerce gerillanın yol göstericisi olmuş bir önderlik yeteneği söz konusudur. Yine aynı şekilde partilerinin hedeflerini yerine getirmek üzere bizzat savaş alanlarında, imha konseptiyle saldıran faşizmin geri püskürtülmesinde önemli roller üstlenmişler, ilkeli bir barış için savaştıklarını her açıklamalarında dile getirmişlerdir. Ali Haydar ve Rıza hevalerin anısı, silinmemek üzere bu topraklara ve halkın hafızasına kazınmıştır.

Toparlarsak... Anmaların bu denli coşkulu ve güçlü geçmesinde Ali Haydar ve Rıza hevalerde somutlaşan mücadelede ilkeli ve mütevazı kişilik kadar, kitlelerin, TC'nin saldırgan politikalarını devam ettirmesi halinde PKK'nın silahlı mücadeleyi yeniden başlatacağına dair beklentisi de etkili olmuştur. Sürecin nerede ve nasıl noktalanacağını öngörmek mümkün olmasa da Kürt ulusunun eğilimi ile KUH'un eğilimi arasında ciddi tezatlıklar olduğunu ve her geçen gün bu tezatlıkların daha görünür hale geldiğini söylemek mümkün.

Son olarak, Heval Ali Haydar'ın şu dizeleri Kürt halkının bağrına ekilen güçlü bir tohum olarak bilinmelidir: "Ben insandım/Ben bitmeyen kavga/Ben bağımsızlığa susamış ülke/Ben kurtuluşun gübrelenmiş toprağı/Ben Kürdistan'dım!"

TRUMP POLİTİKALARI VE SERMAYENİN İZLEDİĞİ YOL

ABD emperyalizminin son dönem politikaları, dünya ekonomisinin içinde debelenmekte olduğu aşırı üretim krizinin yoğunlaştırdığı emperyalist rekabette üstünlüğünü sürdürmek ve bunu sağlamak üzere dolar merkezli işleyen uluslararası limit akışında kontrolü kaybetmemek üzere şekillenmekteydi. Özellikle Fed'in "enflasyonla mücadele" perspektifinden hareketle uyguladığı daraltıcı para politikası dünya ölçeğinde ekonomik büyümeyi frenlemekte ve halihazırda devam eden, pandemi sürecinde reel ekonomiye en yoğun biçimde yansıyan enerji arzındaki kesintiler ekonomik verilere olumsuz yansımakta. Sermaye birikiminin karşı karşıya bulunduğu risklerle birlikte bu süreç, dünyanın en büyük ekonomilerini resesyona sürüklemektedir. Hatta birçok ekonomi şu anda resesyondadır. Büyük ekonomilerin resesyonu tüm dünya ekonomisinin çökmesi anlamına geleceğinden resmî verilerde bu gerçek olabildiğince gizlenmektedir. Çin sosyal emperyalizmi gibi son 40 yıldır sürekli büyüyen bir ekonominin bile büyüme verilerinde ciddi bir gerileme var. Yakın geçmişteki yüksek büyüme verilerine bir daha ulaşamayacağı ileri sürülüyor.

ABD emperyalizminin sermayenin uluslararası dolaşımını sınırlayan veya akış hızını azaltan politikaları, riskli yatırım alanlarını zor durumda bırakmış, pahalı kredilenme sebebi ile yeni ekonomik girişimler de azalmıştır. Piyasalardaki güvensizlik özellikle orta ve küçük ölçekli yatırımcıların güvenli limanlara akın etmesine sebep olmuş, birçok ekonomide görünüm enflasyon eşliğinde durağanlığa evrilmiştir. Bu sonuçlar "eskiyen" politikanın sürdürülemezliği göstermekteydi. Buna karşı ABD, faiz artırımlarını frenlemiş, enflasyon oranındaki gerilemeyi "abartarak" faiz oranlarını adım adım düşürmüştü, bu yolla olumsuz tabloyu piyasa için bir parça ve geçici olarak olumluya çevirmişti.

Trump'ın ikinci başkanlık dönemi ise, birçok alanda keskin denilebilecek dönüşler yapmaya ve yeni yöntemler aracılığı ile ABD emperyalizminin hegemonyasını pekiştirmeyi hedefleyen politikalarla odaklanmış durumdadır. Özellikle uluslararası düzeyde sert

sarsıntılara, yer yer şantaj ve blöfe dayalı, kimi durumlarda ise zorunlu olarak emperyalist rekabetin dozunu yükseltecek adımlar atılmaktadır.

Trump döneminin ekonomi politikalarının dayandığı temel birkaç yön bulunmaktadır. Sosyal ve siyasal alanda olduğu gibi, bir önceki başkanlık dönemi ile uyuşmayan ve tam tersi yönde uygulanmaya çalışılan bu politikaların başında, ABD merkezli olmak üzere sermaye dolaşımının rahatlatılması adına rezerv paranın genişletilmesi gelmektedir. Rezerv paranın (doların) genişlemesi finans alanındaki kredi olanağının artması -ki bu borçlandırma demektir- ve kârlı yatırımların önünün açılması anlamına geliyor. Yatırımcılar devletlerin sağladığı kredi olanaklarıyla özellikle teknoloji gibi "kârlı" alanlara yoğunlaşmakta, bağımlı ülkelerdeki talana elverişli koşulları değerlendirmektedir.

Trump yönetimi yalnızca ABD tekellerinin uluslararası talanını destekleme değil, üretimde de merkezileşme hedeflerinin olduğunu belirtmiştir. Bu durum, Çin gibi mal üretimi ve dağıtımında en önemli mevzileri tutan bir unsuru rekabet baskısı altında tutmayı ve üretim gücünü kırmayı hedefliyor. Bunun yanı sıra, çeşitli bölgelerdeki hammadde kaynaklarını elde etmekte de avantaj sağlamayı amaçlamaktadır. Gümrük tarifelerinin abartılı "güncellenmesi" de "rakip" ülkelerin ihracat kapasitelelerinin ve dolayısıyla ihracat gelirlerinin de düşmesini amaçlanmaktadır. Bu yolla ABD ekonomisinin açıklarının da giderileceği ileri sürülmektedir.

Bu politikalar daha baştan güçlüklerle karşılaşmıştır. Fed'in enflasyon perspektifi bunun önündeki bir engel. ABD ekonomisinin resesyon riski, hatta resesyonda olması Fed'in çok temkinli davranmasındaki temel neden. Fed bu durumda radikal bir düşük faiz politikası izlenemeyeceğini, aksi halde enflasyon baskısının devam edeceğini ve yeni riskler yaratılacağını belirtmektedir. Esasta, faiz indiriminin piyasalarda beklenildiği gibi bir etki uyandırmayacağı ve özel tüketimi artırmayacağı, yatırımcıların güvenli limanlardan dönüşünün zor olduğu yorumlanmaktadır. Dolayısıyla

artan risk ortamında faiz indiriminin piyasaya yeterli güveni veremeyeceği göz önünde bulundurulmaktadır.

Burada temel mesele, bu politikaların karşılığının ne olacağına dair öngörünün zayıf olmasıdır.

Trump yönetimi Fed'e baskısını sürdürmektedir. Gümrük tarifeleri yoluyla neredeyse tüm dünyaya yönelik baskı-şantaj ve pazarlık politikasının yürütüldüğü bir süreçte, Fed'in ayak diremesi ekonomi çevrelerindeki tedirginliği artırmaktadır. Gümrük tarifelerindeki artışların ekonomik aktiviteyi azaltması beklenirken faiz indirimine gidilmemesi üretimde artış bir yana, resesyon riskini yükseltmektedir. Bu sebeple, Trump yönetimi sıcak para akışı için yeni yöntemler geliştirmeye çalışmaktadır. Bu ise, dilin yer yer sertleşmesini ve şantajların yoğunlaşmasını getirmektedir. Bir yandan ciddi gelirler sağlayan anlaşmalar diğer yandan şantajlarla elde edilen avantajlar uzun soluklu bu politikanın devam ettiğini göstermemektedir. Henüz, sermayenin anakarada yoğunlaştırılması yolu ile bu politikalar desteklenmeye çalışılmaktadır. ABD'nin ihracat gelirlerinin artması ve finans sektörünün palazlanması bunun ilk adımlarıdır. Son veriler, ABD bankacılık sektöründe özellikle faiz dışı gelirlerdeki artışlar ile birlikte gelişim sağlanmaya başlandığını doğrulamaktadır. Dolayısıyla beklenen düzeyde olmasa da piyasa hareketliliği kısmi olarak gerçekleşmiştir.

Finans sektörünü büyütme hamlelerinin bir diğer ayağını, bağımlı ülkelerde sermayenin yoğunlaştığı alanlardaki ekonomik girişimler oluşturmaktadır. Trump'ın Körfez ziyareti de bu amaçla gerçekleşmiştir.

Gerçekleştirilen ziyaretin odağında, dünya ölçeğinde siyasî altyapısı görece oturmuş üç ülke yer almaktadır. Bu üç ülkenin diğer önemli ortak özelliği ise enerji alanındaki en önemli kaynaklara, petrol ve doğal gazı sahip olmalarıdır. Bu kaynaklar üzerinden sağladıkları güçlü mali rezervler ise bir diğer faktördür. Bu mali rezervler, ABD'nin kısa vadeli ekonomik planlarına kaynaklık edebilecek niteliktedir. Ünlü yatırım

yönlendirme şirketi Black Stone şirketi CEO'su Schwarzman ve Black Rock şirketinin CEO'su Larry Fink'in de bu ziyarette yer alması Körfez ülkelerinin mali yönelimlerine etkinin artırılacağına işaret etmektedir. Bu adımların bir kısmı uzun vadeli ilişkilerin gelişmesini içerse de ilk adım olarak ABD'ye trilyonlarca dolarlık yatırım anlaşmaları ile ziyaret sonlandırılmıştır. Bu görüşmeler eksenin ekonomik mücadele oluşturmakla birlikte, bölgede süren siyasal gelişmelere yönelik daha sınırlı adımların atıldığı belirtiliyor. HTŞ'li başkanı Colani ile telefon görüşmesi yaparak Suriye'ye yönelik yaptırımların kaldırılacağı açıklanırken İran ile müzakereler ve Yemen'de sağlanan ateşkese yönelik de görüşmeler gerçekleştirildi. Yatırım konularında ise ABD'nin rekor sayıda anlaşma yaptığı açıklandı. Suudi Arabistan ile yapılan 600 milyar dolar değerinde anlaşmanın içeriğini enerji ve askerî anlaşmalar oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra Katar'da yine 1,2 trilyon dolar değerinde benzer başlıklarda anlaşmalar imzalanırken BAE ile de 1,4 trilyon dolar değerinde anlaşmalar imzalandı. Bu ziyaret esnasında öne çıkan başlıklar arasında Körfez ülkelerinin nükleer ve teknoloji yatırımlarına yönelik ABD'den beklentileri yer aldı. ABD nükleer enerji kapasitesi edinilmesine yönelik herhangi bir yatırım sözü vermezken yapay zekâ alanında Körfez ülkelerinin gelişimine yoğun destek sağlanacağını ifade etti. Nihayetinde 3 trilyon dolarlık bir kaynakla tamamlanan Körfez turunun, ABD'nin çiçeği burnunda hükümetinin beklentilerini karşıladığı belirtiliyor.

Trump hükümetinin hızlı biçimde uygulamaya koymaya çalıştığı politikalarının önündeki tek güçlük rakip emperyalist ülkelerdir. Piyasa beklentileri ve bu beklentileri de göz önünde bulundurarak hareket eden ekonominin patronlarında, ayrıca Fed tarafında güvensizlik devam etmektedir. Dolayısıyla Trump yönetiminin attığı adımların bir kısmı örneğin mahkeme kararlarıyla geri dönmekte veya karşılık bulmamaktadır. Ancak her durumda, yeni yönetimin temel kaygısının, ABD emperyalizminin başat emperyalist konumunu pekiştirmek ve emperyalist rekabeti bu yönlü kızıştırmak olduğu açıktır.

PROLETARYA PARTİSİNDEN AÇIKLAMA

Proletarya Partisi, 21 Mayıs'ta faşist Hint ordusunun saldırısında ölümsüzleşen Hindistan Komünist Partisi (Maoist) Genel Sekreteri Basavaraj ve 27 Maoist gerilla için açıklama yayımladı.

tkpml6.net sitesinden yayımlanan, "Hindistan Komünist Partisi (Maoist) Genel Sekreteri Yoldaş Basavaraj ve 26 Maoist Halk Savaşçısına Kızıl Selamlar (Lal Salaam)!" başlıklı açıklamada öne çıkanlar şunlar:

Şimdi üzülmeyin zamanı değil yoldaşlar, ateş gibi ayağa kalkmanın zamanı!

(Çaru Mazumdar)

"21 Mayıs'ta Hindistan'ın Chhattisgarh eyaletine bağlı Abujhmad kırsalında HKP (Maoist) ile Faşist Hint devleti arasında çıkan çatışmada kardeş partimiz HKP (Maoist) Genel Sekreteri Basavaraj (Nambala Keshav Rao) ve 26 Maoist Halk Savaşçısının katledildiğini büyük bir öfke ile öğrendik.

"HKP (Maoist) Merkez Komitesine, parti üye ve militanlarına, Halk Kurtuluş Gerilla Ordusu'nun (PLGA) yiğit komutan ve savaşçılarına ve elbette başta işçi sınıfı ve yoksul Adivasi köylüleri olmak üzere Hindistan'ın ezilen tüm emekçi halkına enternasyonal dayanışma ruhuyla en içten taziyelerimizi sunuyoruz.

"Yoldaş Basavaraj ve 26 Maoist halk savaşçısının kaybının oluşturacağı boşluğun farkındayız. Ancak şunun da bilincinde ve inancındayız ki Güney Asya'nın Marksist-Leninist-Maoist kızıl meşalesi Hindistan Halk Savaşı yaralarının sarılmasıyla, boşluğun doldurulmasıyla, mücadeleye daha sıkı sarılmayla zafere ulaşmaya muktedirdir. Başkan Mao 'Biz komünistler tohum gibiyiz, halk da toprak gibidir. Nereye gidersek gidelim, oradaki halkla birleşmeliyiz, halkın arasında kök salmalı ve çiçeklenmeliyiz' demiştir. Dünyanın adına Hindistan denilen coğrafyasında Yeni Demokratik Devrim, sosyalizm ve ko-

münizm mücadelesinin öncü ve önder gücü HKP (Maoist) ve önderliğindeki PLGA'nın yarım asrı aşan devrimci savaşı, komünistler tarafından bu topraklara atılan komünizm tohumunun kitleler içinde kök salıp büyüüp gelişmesini sağlamıştır. Kuşkusuz bu mücadelenin en önemli kadrolarından birisi de Yoldaş Basavaraj'dır. O, 50 yıllık mücadele yaşamını Hindistan işçi sınıfının, köylülerin, öğrencilerin, kadınların ve tüm ezilen emekçi kitlelerin kurtuluş mücadelesine adamıştır. Marksist-Leninist-Maoist bilinçle ve komünist bir emekle dahil olduğu devrimci pratiğiyle kitlelerin derin sevgisini kazanmış, düşmanın ise korkulu rüyası olmuştur.

"Büyük Proleter Kültür Devriminin coşkun ateşi tüm dünyayı kasıp kavururken bu ateşin tutuşturduğu bozkırlardan birisi de Hindistan olmuştur. Emperyalizme ve onun yerli uşakları komprador kapitalist ve feodal toprak ağalarına karşı öfkenin, isyanın ve direnişin mayalandığı bu coğrafyada, 1970'li yıllarda boy veren Naxalbari köylü direnişinin ortasında bir komünist hareket ortaya çıkmıştı. Çaru Mazumdar yoldaş önderliğinde atılan komünizm tohumları yeşermiş, Halk Savaşı aradan geçen on yıllar içerisinde zaferler ve yenilgilerle ilerlemiş, Komünist Parti önderliğinde kitlelerin umudu olmuştur. Bu mücadele kendi evlatlarını yaratmış, büyütmüş ve geliştirmiştir. İşte Basavaraj yoldaş da Çaru Mazumdar'ın mirasını kuşanarak kendisini komünist mücadelenin kızgın ateşinde yıkamış ve çelikleşmiştir.

"(...) Yoldaş Basavaraj devrimci teori ile pratik arasında diyalektik bağ kurmayı bilen bir önderdi. Mao Zedung'un Halk Savaşı Stratejisini Hindistan'ın özgün koşullarına uygulamayı bilen, milyonlarca ezilenin yüreğinde umut ateşi tutuşturan bir komünistti. Telangana'dan, Odisha'ya, Andra Pradesh'ten Kalküta'ya, Bastar'dan Jharkhand'a kadar geniş bir coğrafyada yoksul köylülerin, Adivasilerin, işçilerin ve tüm ezilenlerin örgütlenmesinde ve silahlı mücadeleye kazandırılmasında oynadığı rol tarihsel

önemdedir. Basavaraj'ın temsil ettiği çizgi parlamenterist hayallerin değil, halkın kendi öz gücüne dayanan Halk Savaşı çizgisidir.

"Gelir dağılımındaki eşitsizliğin korkunç boyutlarda olduğu, sömürünün en vahşi biçimde uygulandığı, yoksulluğun, açlığın ve yoksunluğun, geri bıraktırlmışlığın en koyu haliyle yaşandığı Hindistan'da bütün bunların kökünü kazıyıp, sömürsüz ve sınırsız bir dünya için mücadele yürüten, gelişip güçlenmekte olan, kitleler içinde boy veren bir komünist hareket var. Basıkı ve zulüm boyutlandıkça, kurtuluş umuduna yüzünü dönen milyonlarca kitle var. Bu egemenlerin korkularını büyütüyor. Gerilla üs bölgelerinde HKP(Maoist) önderliğinde kitlelerin kendi özyönetim aygıtları otoritelerini sarstıkça korkuları büyüyor, iktidarlara çatırdıyor. Bundandır ki en kanlı, en vahşi yöntemlerle Halk Savaşı'na saldırıyor, halkın öncü ve önderlerini imha amaçlı büyük operasyonlar düzenliyor, kitleleri katlediyor, tutukluyor ve yıldırma istiyorlar. Son 20 yıllık zaman zarfında 'Maoizmi Hindistan'dan sileceğiz' diyerek kapsamlı imha saldırıları gerçekleştirdiler. 2010 yılında 'Yeşil Av Operasyonu', 2017-2020 yılları arasında 'Samadhan Operasyonu' ve son olarak 2023'ten bu yana süren Kagaar Operasyonu'nun ortak amacı Maoist Hareketi bir bütün imha ederek devrimci hareketi ortadan kaldırmak ve emperyalist efendilerinin Hindistan'daki çıkarlarını korumak, talan düzenini istedikleri gibi sürdürmektir.

"Kagaar Operasyonu için 10 binlerce silahlı gücünü seferber eden Hint egemen sınıfları aynı zamanda operasyon gerçekleştirdikleri alanda yoksul Adivasi köylülerinin arazilerini de talan ederek emperyalist tekeller için maden sahaları açma girişimlerinde bulunmaktadır. Yani Kagaar Operasyonu bir taraftan iktidarlara kökten yıkacak olan devrime öncülük ve önderlik eden HKP (Maoist)'i hedeflerken aynı zamanda kitlelerin yaşam alanlarını da rant uğruna talan etmek amacıyla gerçekleştirilmektedir. Son olarak yoldaş Basavaraj'ın ve 26 Maoist'in katledildiği operasyon da bu emelleri uğruna gerçekleştirilmiştir. Katliam saldırısı sonrası büyük sevinç çığlıklarıyla kameralar karşısına geçen Faşist Başbakan Modi, '26 Mayıs 2026'ya kadar Maoizm'i Hindistan'dan sileceğiz' çığırkanlığı yaptı. Ancak tarih dün olduğu gibi bugün ve yarın da bu heveslerinin kursaklarında kalacağını kanıtlamış ve kanıtlamaya devam edecektir. Aksine Maoist Halk Savaşı tüm saldırılarına karşı büyüyerek devam

edecek ve zafere ulaşacaktır. Çünkü yoldaş Basavaraj'ın devrimci pratiği binlerce savaşçı militanın yetişmesine, on binlerce kitlenin Halk Savaşına umut bağlamasına ve sahiplenmesine yol açan bir emeğin parçası olmuştur. Devrim önderlerini kaybettiğinde son bulmaz, aksine önderlerin toprağa döken kanları mücadeleyi büyüten can suyu olur. Devrim kitlelerle bütünleşmiş ve gelişmektedir. Egemenlerin gücü bu kökü kurutmaya yetmez. Çünkü bu savaş toprağını korumak isteyen Adivasilerin, çocuğuna ilaç alamayan annelerin, tarlasında emeğinin karşılığını alamayan köylülerin, yoğun sömürü çarkı içinde yaşamını sürdürmekte zorlanan işçilerin, gençliğini işsizliğe kurban vermiş emekçilerin, geleceği çalınan gençliğinin, feodal değer yargılarıyla zincirlenen kadınların prangalarını kırma mücadelesidir.

"Yoldaş Basavaraj artık fiilen aramızda değil. Ancak onun devrimci mirası mücadelemizde yaşayacak. Hindistan'da her kitle çalışmasında onun disiplini, her gerilla baskınında onun taktikleri, her gerilla birliğinde onun devrimci ruhu ve komünist pratiği yaşam bulmaya devam edecektir. Sadece Hindistan'da değil enternasyonal proletaryanın bütün mücadele alanlarında onun yerine de savaş sürecektir ve özlemini duyduğu, uğruna canını verdiği mücadele zaferle taçlandırılacaktır.

"Bugün bize düşen yas tutmak değil, öfkemizi devrimin harcına katmak, mücadelemizi büyütme, saflarımızı sıklaştırmaktır. Her birimiz onun ardından bir adım daha ileri atılmalı, Halk Savaşının mevzilerinde bir adım daha ileri çıkmalıyız.

"Biz TKP/ML olarak yürüttüğümüz Halk Savaşında Yoldaş Basavaraj ve 26 Halk Savaşçısının da inancını, özlemini ve ideallerini kuşanacak, düşmana yönelttiğimiz her kurşunu hesap sorma bilinciyle sıkacağız.

"Tüm dünyadaki komünist ve devrimcileri, ilerici ve anti emperyalistleri, enternasyonal proletarya ve ezilen dünya halklarını Hindistan Halk Savaşının bu zorlu ama onurlu döneminde dayanışmaya çağırıyoruz.

"Başımız dik, yumruğumuz sıkılı, bilincimiz açık ve pratiğimiz güçlü olarak Yoldaş Basavaraj ve katledilen 26 Maoist Halk Savaşçısı önünde saygıyla eğiliyor ve diyoruz ki Hindistan'da gerici egemen sınıflar kaybedecek, Halk Savaşı kazanacak!"

EGEMEN SINIF ANLATILARINDAN ARINDIRILMIŞ TARİH DEVİRİM ÇAĞRISIDIR

Son yüzyılın en büyük tartışma konularından biri, hangi alanlardaki çalışmaların bir bilim disiplini olarak kabul edilebileceğidir. Sosyal bilimler, en son kabul gören ve görece yeni alanlar olmaları nedeniyle bu tartışmaların merkezinde yer almaktadır. Bununla birlikte tarih gibi, birçok alana temel olan bazı disiplinler, azımsanmayacak bir kesim tarafından hâlâ bilim olarak kabul görmemektedir.

Tarih derken kastımız yalnızca sözlü ya da yazılı anlatılar, olay aktarımları, “büyük adamların” ve olayların neden oldukları sonuçlar/olgular değildir. Tarih geçmişin bütünlüklü ve sistemli bir biçimde incelenmesi ve bugünün dün ile bağıntılı bir biçimde açıklanmasına yönelik çalışmalar toplamıdır. Aynı zamanda bugünün toplumsal hareket yasalarını kavrayabilmek için dünü çözümlemeye yarayan bir yöntemdir. Bundan ötürü tarih çalışmalarını büyük olaylara dair anlatıların, hatta hikâyelerin nesiller boyunca aktarımı değildir, hem dünü hem de bugünü aydınlatmaktır.

İnsan, pratik yaşamı içinde günlük bilgi edinen, edindiği bilgiyi nesiller boyunca aktaran ve bu yolla bir bilgi birikimi oluşturan; ardından da bu birikimi daha ileri pratiklere dönüştürerek toplumunu geliştiren bir varlıktır. Toplumsal ilerlemenin, bilgi birikimi edinmeye ve bu birikimi yeni pratikler üretmek için kullanmaya bağlı olması, tarih çalışmalarını insan toplumu açısından vazgeçilmez kılar. İlerlemeden ve gelişimden söz edilen her yerde, tarih çalışmaları bir gereklilik hâline gelir. Aynı zamanda tarih, toplumun yönünü ve biçimini

belirlemede kullanılan bir araca da dönüşür. Kısacası, bütünlüklü bir tarih anlayışı insan toplumu için bir ihtiyaçtır. İnsanın günlük faaliyetleri ve ulaştığı toplumsal düzey, toplumsal ilişkiler bütününe tekabül eder. Bu ilişkilerin biriktirdiği deneyim ve bilgi sayesinde, daha ileri faaliyetlerin zeminleri oluşur. Ancak insan toplumu her zaman bu basamakları ileriye doğru tırmanmayabilir; yine de uzun vadede ilerleyiş, toplumun doğasından kaynaklanan kaçınılmaz bir eğilimdir.

İnsan toplumunu doğadan ayıran temel fark, onun bu ilerleyişinin bilinçli ve iradi bir süreç oluşudur. İnsan, edilgen ya da yaşamın akışı içerisinde sürüklenen bir unsur değil; iradesi ve bilinci vardır, toplumu biçimlendiren de bu bilinçtir. İnsan toplumunun kendine özgü çelişkileri vardır; gelişim de bu çelişkilerin nasıl çözülmesine bağlı olarak gerçekleşir ya da gene nihayet gerçekleşmek üzere toplum içinde bulunduğu koşullarda çürür. İnsanlık tarihi, esasen bu çelişkilerin tarihidir.

Tarihimizin itici gücü, sınıf mücadelesidir. Bu çelişmenin bir tarafı olan ve mevcut sistemde hiçbir gerçek çıkarı bulunmayan proletarya, bugün bu tarihsel sürecin öznesidir. Özne olmak, proletaryaya yalnızca bu sistem içinde bir rol değil, aynı zamanda tarihi yönlendirme ve toplumu köklü biçimde dönüştürme sorumluluğu yükler. Bu nedenle proletarya, devrimci bir sınıftır; yaşamın akışına müdahale etmesi onun tarihsel görevidir. Bu zorunlu müdahale, devrimci pratiktir.

İnsan bilincini ve toplum yapısını tarih-

sel süreçten bağımsız olarak ele almak, idealist düşüncenin temel yaklaşımlarından biridir. Tarihsel süreci göz ardı etmek ve bugünü anlamaya çalışırken tarihin üzerindeki örtüyü kaldırmaktan kaçınmak, aynı zamanda toplumun yapısını ve değişim dinamiklerini de gizli tutmak anlamına gelir. Bu nedenle idealizm, bir bilim alanı olarak tarihi inkâr etmeyi, toplumsal yasaları dışlamayı ve bunu yaparken de tarihi kendi yöntemleri doğrultusunda çarpıtarak, anlaşılmasını olanaksızlaştırarak, hikâyeleştirerek biçimlendirmeyi tercih eder.

Geçmişten bugüne uzanmayı başaran ve iktidarlar tarafından desteklenerek, yeniden üretilerek kitleleri yüklenen bu anlayış, özellikle sosyal bilimlerde ciddi kısıtlamalar yaratmış ve bu alanlardaki çalışmaların bilimsel niteliği konusunda süregiden tartışmaların temelini oluşturmuştur. Herhangi bir alandaki çalışmaya idealist bir yaklaşım yön verdiği sürece, o alandan bilim üretmek mümkün olmayacaktır.

Pozitif ya da doğa bilimleri bu bakımdan daha ayrı bir yerde durur. Çünkü bu alanlarda kullanılan yöntemin gerçeği ortaya koyup koymadığını saptamak görece daha kolaydır. Bir bilim insanı, kişisel görüş ve inançları ne olursa olsun, laboratuvara girdiğinde bilimsel yöntemi benimsemek zorundadır; çünkü doğrudan gerçeklikle karşı karşıyadır. Bu durum, yalnızca bir meslek etiği meselesi değil, aynı zamanda mevcut sistemin bilimsel bilgiye duyduğu ihtiyaçtan kaynaklanır. Sistem, pozitif bilimlerde elde edilen bulguları kendi sürekliliği için kullanabildiği ölçüde destekler; tersine, fayda sağlamayan sonuçları ya

bastırır ya da görmezden gelir.

İnsanlık tarihi boyunca pozitif bilimlerin gelişimi sıkça engellenmiştir. Skolastik düşüncenin egemen olduğu dönemlerde, sistem tarafından tehdit olarak görülen bilimsel ürünlerin yüzyıllarca yok edildiği bilinmektedir. Ancak günümüzde egemen sistem, pozitif bilimden kısmen fayda sağlayabildiği için bu alandaki tartışmalar daha sınırlıdır. Gerçeği tamamen gizlemek ya da açıkça çarpıtmak artık daha güçtür.

Öte yandan, toplumsal pratik de insanın ve toplumun yapısına, düşüncelerine ve yöntemlerine dair bir tür deney alanı işlevi görür. Hangi fikir ve yaklaşımların toplumu ileriye ya da geriye götürdüğü, hangi yöntemlerin insanların gerçek çıkarlarına hizmet ettiği ve toplumsal çelişkileri çözebildiği, bu pratik içinde sınanır. Bu süreci değerlendirebilmenin en önemli yollarından biri ise, eldeki tarihsel birikimi doğru bir yöntemle, bilimsel ve bütünlüklü biçimde eleştirel olarak çözümleyebilmektir.

Tarih anlatısı, insanlık tarihinin ortaya çıkışı ile paraleldir. İnsanın, edindiği birikimi gelecek nesillere aktarma zorunluluğu, toplum olma becerisi, kendisini ve çevreyi anlamlandırma çabası ve değiştirme pratiği bu anlatının sebebidir. İlk dönemlerde, elbette maddi yaşamın belirli bir seviyeye kadar olgunlaşmasından sonra, sözlü tarihî olay anlatımları ve geçmişi geleceğe aktarmak üzere açığa çıkarma girişimleri, sınırlı bilgi ve birikim, yetersiz sebebiyle idealist düşünce tarzının egemenliğinde kalmış ve toplumsal değerlerin üzerinde ağır yükler oluşturmuştur.

Maddi yaşamın üretimi tarihsel olarak çok daha önce ortaya çıkmasına rağmen, tarih anlatısına duyulan ihtiyaç ancak daha sonra belirginleşmiştir. Ancak insanlık, kendi tarihsel sürecini yeterince açığa çıkaramadığı ve yeni şekillenen toplumsal düzenin gereksinimleri doğrultusunda, bu anlatıyı çoğunlukla yaratıcı figürlere ve kutsal referanslara dayandırmıştır. Toplum yapısı ve insan bilinci de bu tür referanslarla biçimlendirilmeye çalışılmıştır. Yine de idealizmin mutlak egemenliğinden söz edilemez. Çünkü toplumsal pratiğin ihtiyaçları, bazı gerçeklerin tümüyle örtbas edilmesine izin vermez. Başka bir deyişle, gelişim yavaşlatılabilir ya da toplumsal pratik geriletilmeye çalışılabilir; ancak idealist düşüncenin etkisi gerçekliği bütünüyle gölgede bırakmaya yetmez.

İnsanlık, gökyüzündeki ışıkları ve gök cisimlerini ilahi nedenlere bağlamış, ancak onların yarattığı gelgit etkilerini hesaplamaktan ve bunu toplumsal yaşama uyarlamaktan da geri durmamıştır. Maddi yaşamın üretimi tarihsel olarak insanlıkla birlikte doğmuşken, tarih anlatısına olan ihtiyaç çok daha sonra belirginleşmiştir. Ancak insanlık, kendi tarihsel sürecini yeterince açıklayamadığı ve yeni şekillenen toplumsal düzenin ihtiyaçları doğrultusunda, bu anlatıyı genellikle yaratıcı figürlere ve kutsal referanslara dayandırmıştır. Toplumsal yapı ve insan bilinci de bu doğrultuda biçimlendirilmeye çalışılmıştır. Yine de idealizmin tam anlamıyla egemen olduğunu söylemek mümkün değildir. Çünkü toplumsal pratiğin ihtiyaçları, bazı gerçeklerin tamamen örtülmesine izin vermez. Gelişim yavaşlatılabilir, tarihsel ilerleme bastırılabilir; fakat idealizmin gölgesi tüm gerçekliği karartamaz. İnsanlık, doğa olaylarını tanrılarla açıklamış; ama aynı zamanda bu olayların periyodunu takip etmiş ve toplumsal yaşama uygulamaktan geri durmamıştır. Eninde sonunda, idealizmin tahakkümü üretimin ve pratiğin ihtiyaçları doğrultusunda kırılmak zorunda kalır.

Burada belirleyici olan, idealizmin tahakkümünü kıranların üretici güçler, yani gerçeğe ihtiyaç duyan insanlar olmasıdır. İnsanlar, daha net ifade edersek ezilenlerden, devrime ihtiyacı olanlardan meydana gelmek üzere kitleler, bu anlamda tarihsel değişimin öznesidir. Peki, bu değişim ve gelişim nasıl gerçekleşir? İnsan toplumu bugününe nasıl ulaşmıştır?

Tarih, bilimsel bir alan ve gerçeklerin

açığa çıkarılmasına yönelik zorunluluğun ürünü olarak Marks ve Engels’le birlikte kavranmaya başlanmıştır. Onlara göre, bugünün toplumsal yapısını anlayabilmek için ilerlemenin tarihsel dinamiklerini açığa çıkarmak gerekir. Madem insanlık tarihi sınıf mücadelelerinin tarihiydi, öyleyse bu çelişkiyi doğuran süreci temel almak gerekiyordu. Gerçek bir değişim ancak bu biçimde sağlanabilir; değişimi olanaklı kılacak bilimsel yöntem de bu zeminde inşa edilebilirdi.

Bu noktada Marks ve Engels’in şu tespiti son derece çarpıcıdır: *“Mutlak malzemenin tükendiği ve ne teolojik ne politik ne de edebi zırvallıkların tartışma konusu edildiği yerde, tarihe değil ‘tarih öncesi çağa’ tutunur. Üstelik bunu yaparken, bu ‘tarih öncesi’ saçmalığından asıl tarihe nasıl ulaşılabileceği konusunda bizi aydınlatmaz. Oysa öte yandan, tarihsel kurguları özellikle de bu ‘tarih öncesine’ sarılır; çünkü bu alanda hem ‘kaba hakikatin’ müdahalelerine karşı güvende olduğuna inanır hem de kurgusal güdülerine hiç gem vurmada dilediğince yol vererek binlerce varsayım ileri sürüp binlercesini de yıkma olanağına sahiptir.”* (Marks-Engels, Alman İdeolojisi)

Bu anlayışa karşılık, Marks ve Engels’in tarih kavrayışı, insan toplumunun değişen üretim ve mülkiyet ilişkilerini bilimsel bir yöntemle açıklamayı mümkün kılmıştır. Bu tarih anlayışının öznesi, insan toplumunun kendi toplumsal pratiğidir.

Tarihsel eylemlerin başlangıcı, insanın temel ihtiyaçlarını karşılamak zorunda oluşuyla başlar. Bu ihtiyaçların karşılanabilmesi için, örneğin avlanmak, toplamak ya da üretmek için insanın aletler geliştirmesi ve bu aletleri üretmeye başlaması gerekir. İşte bu üretim süreci, yani maddi yaşamın örgütlenmesi, insanın ilk tarihsel eylemi olarak tanımlanır. İnsanların ihtiyaçları, pratik zorunluluklar doğurur; bu zorunluluklar karşısında insan, çevresini dönüştürmeye başlar. Alet yapımı bunun ilk adımıdır.

Ancak bu üretim süreci sadece mevcut ihtiyaçları karşılamakla kalmaz; aynı zamanda yeni ihtiyaçlar ve yeni çelişkiler doğurarak toplumsal gelişimin temelini oluşturur. Bugünkü toplumun temelleri de burada atılır. Dolayısıyla bu süreci yeterince açıklamadan, insan toplumunun tarihini anlamak da mümkün değildir. İnsanın maddi yaşamını üretmeye başlamasını, başka bir deyişle toplumunun tarihini üretmeye

başlamasını merkezine almayan bir tarih anlayışı, bilimsel bir yaklaşım olamaz.

Marks ve Engels bu durumu şöyle ifade ederler: *“O halde daha en başından, insanlar arasında, ihtiyaçların ve üretim tarzının belirlediği, insanoğluluyla yaşıt, maddi bir bağlam ortaya çıkmaktadır. Sürekli yeni biçimler alan ve demek ki, insanları ayrıca bir arada tuttuğu söylenen herhangi bir politik ya da dini saçmalık mevcut değilken de bir ‘tarih’ ortaya koyan bir bağlamdır bu.”* (Marks-Engels, Alman İdeolojisi)

Toplum tarihinin sınıf çelişkilerinin bir ürünü olması, bu tarihin düz bir çizgi ve kesintisiz biçimde ileriye doğru akmasını engeller. Çünkü çelişkinin bir tarafının çıkarları ilerlemeden yanayken, diğer tarafın çıkarları bu ilerlemenin engellenmesini koşullar. Bu nedenle, toplumsal gelişimin yönü ve hızı, sınıflar arasındaki bu çatışmanın seyrine bağlı olarak değişkenlik gösterir. Ancak bu durum, toplum tarihinin temel yöneliminin ileriye doğru olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz. Bazı dönemlerde gelişim duraklayabilir ya da geriye dönüşler yaşanabilir; fakat tarihsel hareketin tekrar tekrar ileriye yönelmesi, nesnel bir zorunluluktur.

Örneğin, insanlığın bazı bölgelerde sosyalist toplum evresine kadar ulaşabilmiş olması, tarihin bu yönlü hareketinin açık bir göstergesidir. Elbette geri dönüşler yaşanmıştır; ilerleyiş kesintiye uğramış, hatta bazı kazanımlar kaybedilmiştir. Ancak bu yenilgiler, toplumsal gelişimin yeniden ve daha güçlü bir biçimde ileriye yönelme eğilimini ortadan kaldırmamıştır. Çünkü geriye dönülen yer, insanlığı yıkıma ve çürümeye sürükleyen mevcut sistemin kendisidir. Sınıf çelişkileri çözülmemiş, aksine daha da derinleşmiştir. Bu nedenle, daha güçlü bir ilerleyişin nesnel temelleri yeniden oluşmuştur. Toplum tarihinin yönü, geçici sapmalar ve geri dönüşler olsa da, esasen ileriye doğrudur. Çünkü bu hareket, tarihsel bir zorunluluktur.

Ancak sosyal bilimlerde, özellikle de insan toplumunu referans edinen tarih ve sosyoloji gibi alanlarda, idealist yaklaşım çok daha kolay kök salabilmektedir. Bunun temel nedeni, emperyalist-kapitalist sistemin toplumsal gerçekleri gizlemek veya çarpıtmak için yoğun çaba göstermesidir. Oysa toplumun yapısının ve gelişim dinamiklerinin anlaşılabilmesi, gerçeklerin ve toplumsal yasaların açığa çıkarılmasını gerektirir. Tam da bu nedenle sistem, bu gerçekleri

tahrif etmeye çalışır; örneğin tarihsel süreci kendi ihtiyaçlarına göre kurgular.

Bugün toplumsal temel çelişkinin varlığı gibi, tarihe yönelik yaklaşımlar da esas olarak iki farklı sınıf çıkarını temsil eder: Bunlardan biri, burjuva gerici sistemin idealist tarih anlayışıdır; diğeri ise proletaryanın bilimsel tarih yaklaşımıdır. Burjuva tarih anlayışı yalan, çarpıtma ve bilinçli karmaşayla örülüdür. Gerçekler sistemin çıkarlarına göre biçimlendirilir, sonunda gerçeklik tümüyle tahrif edilmiş bir forma dönüşür. Bu nedenle, bu tarih anlatıları çoğu zaman tutarsız, ilerlemeye katkısı olmayan ve bilimsel niteliği bulunmayan metinler yığınına dönüşür. Yaşayıp yaşamadığına dair kanıt dahi bulunmayan figürlerden ve birbiriyle çelişen anlatılarla doludur. Böyle bir tarih anlayışıyla bilimsel yöntem aynı cümlede dahi anılamaz.

Ülkemizde de Kemalist faşist devletin resmi tarih anlatısı, eğitimden medyaya ve gündelik yaşama kadar her alanda topluma sistematik biçimde empoze edilmeye çalışılmaktadır. Resmî ideolojiyi meşrulaştırmakla görevli “bilim insanları”, devletin ideolojik aygıtı olarak çalışır. Türk Tarih Kurumunun kuruluşu ve işleyişi bu durumun en belirgin örneklerinden biridir. Bu kurumun amacı bilimsel tarih üretmek değil, devletin meşruiyetini pekiştirecek bir tarih kurgusu inşa etmektir.

Bu da göstermektedir ki gerçeğin ortaya çıkarılması ya da karartılması tamamen sınıfsal bir meseledir. Gerçeği kendisine göre eğip bükmeyen, tersine kendisini gerçeğe göre dönüştürmek zorunda olan sınıf, devrimci karaktere sahip olan sınıftır: proletarya. Bu nedenle, sosyal bilimlerde bilimsel yöntemin gelişimi ve belirleyici hale gelmesi, yalnızca proletaryanın tarihsel mücadelesine katkı sunduğu ölçüde anlam taşır. Tarih bilimi de bu kuraldan azade değildir.

Marks ve Engels’in şu sözleri, proletaryanın tarih anlayışını özetler niteliktedir: *“Komünizm, bizce, oluşturulması gereken bir durum, gerçekliğin kendisini uydurmak zorunda olduğu bir ideal değildir. Günümüzdeki durumu ortadan kaldıran gerçek hareketi komünizm olarak adlandırıyoruz. Bu hareketin koşulları, bugün mevcut olan öncüllerden doğmaktadır... Demek ki proletarya yalnızca evrensel-tarihsel olarak var olabilir, tıpkı onun eyleminin, komünizmin, yalnızca ‘evrensel-tarihsel’ bir varlık olarak mevcut olabileceği gibi.”*

NÜKLEER KRİZDE SON PERDE:MÜZAKERE MASASI DAĞILIR MI?

ABD Başkanı Trump'ın, İran lideri Ayetullah Ali Hamaney'e gönderdiği ve nükleer müzakere çağrısı içeren mektupla başlatılan süreç, aslında İran'ın nükleer silah geliştirmesini engellemenin ötesinde, ABD'nin bölgedeki nüfuzunu pekiştirme amacını taşıyan bir dizi müdahaleci adımla şekillenmektedir. Mektupta İran'a müzakereyi kabul etmesi için iki aylık bir süre tanınmış, aksi halde askerî müdahale gibi "seçeneklerin" devreye sokulacağı açıkça belirtilmiştir. Bu ifadeler, diplomatik düzlemde yapılmış bir müzakere çağrısından çok, üstü kapalı bir ultimatomdur. Trump'ta somutlaşmış bir tarz olarak bu ifade tarzı devam edegelen "gerilime dayalı ilişkilerin" süreceğini, gerçek amacın bu gerilimi bölge halklarının üzerinde bir tehdit olarak sürdürmek olduğunu göstermektedir. İran ise tehdit ve diz çöktürme amacı içeren bu ifade tarzıyla

sunulan müzakere teklifini "köklü devlet" refleksine uygun olarak reddetmiştir. Hamaney ayrıca ABD'nin güvenilmezliği nedeniyle masaya oturmayacaklarını vurgulayarak ABD politikasını teşhir etmiştir. Buna rağmen, taraflar arasında arabuluculuk mekanizmaları ve dolaylı görüşmeler aracılığıyla diplomatik temasların sürmesi, güç politikalarının gölgesinde yürütülen bir müzakere sürecinin varlığını ortaya koymaktadır.

URANYUM: BİR EGEMENLİK MESELESİ

İran ile ABD arasındaki 5. tur nükleer müzakereler, Umman'ın arabuluculuğunda 23 Mayıs 2025'te Roma'da gerçekleştirildi. Taraflar kamuoyuna yönelik resmî bir açıklamada bulunmazken İran Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü İsmail Bekayi, siyasî temasların ardından teknik görüşmelere geçildiğini duyurdu.

Görüşmelerin merkezinde, uzun süredir uluslararası gerilimlerin odağında yer alan İran'ın uranyum zenginleştirme faaliyetleri yer aldı. İran Dışişleri Bakanı Abbas Arakçi, uranyum zenginleştirmenin İran açısından bir "kırmızı çizgi" olduğunu vurgulayarak ABD'nin bu alandaki taleplerinde ısrar etmesi halinde müzakerelerin çıkmaza gireceği uyarısında bulundu. Öte yandan ABD, uranyum zenginleştirme faaliyetlerinin tamamen durdurulmasını kendi "kırmızı çizgisi" olarak ilan etti. Bu karşılıklı pozisyonlar, müzakerelerin teknik bir zeminde değil, siyasî baskı ve güvenlik odaklı ön kabullerle yürütüldüğünü bir kez daha ortaya koydu. Her iki taraf da müzakere masasını, karşı tarafın geri adım atmasını sağlamak üzere bir diplomatik baskı aracı olarak kullanmakta. Bu durum, sürecin çözüme değil, yeni çıkmazlara evrilme riskini artırmaktadır.

Umman Dışişleri Bakanı Bedr bin Hamed el-Busaidi, görüşmelerin "bir miktar ilerlemeyle" sona erdiğini ancak kesin bir ilerleme sağlanamadığını belirtti. Tarafların önümüzdeki günlerde kalan sorunları netleştirerek sürdürülebilir ve saygın bir anlaşmaya varmayı hedeflediği vurgulandı.

Sonuç olarak 5. tur müzakerelerde taraflar arasındaki anlaşmazlıklar devam etmiş, uranyum zenginleştirme meselesi tarafların kırmızı çizgisi olma halini korumuştur. Buna rağmen arabulucu Umman'ın açıklamalarında da gördüğümüz şekilde diplomatik temasların devam edeceği belirtilmiştir.

Müzakerelerin ardından ABD Başkanı Donald Trump, 26 Mayıs'ta İran ile nükleer müzakerelerde "önemli ilerleme" kaydedildiğini ifade ederek kısa süre içinde görüşmelerden olumlu haber-

ler gelebileceğini söylemişti. Aynı gün, ABD ile müzakere sürecinin başarısız olma ihtimaline değinen İran Cumhurbaşkanı Mesud Pezeşkiyan, "Sorunları çözebileceğimize inanmalıyız. Bizimle müzakere etmez ve yaptırım uygularlarsa açıktan ölecek değiliz. Yüzlerce yol var." ifadelerini kullanmıştı.

WASHINGTON'UN TUTARSIZLIKLARI VE GÜVEN KRİZİ

Müzakere sürecinde yalnızca iki ülke arasında değil, tarafların kendi içinde de ciddi görüş ayrılıkları olduğu dikkat çekmektedir. Sürecin başında dönemin Ulusal Güvenlik Danışmanı Mike Waltz ve Dışişleri Bakanı Marco Rubio, İran'ın uranyum zenginleştirme faaliyetlerini tamamen sona erdirmesi gerektiğini savunurken, Trump'ın Ortadoğu Özel Temsilcisi ve müzakere heyeti başkanı Steve Witkoff, başlangıçta daha esnek bir tutum sergilemiş, İran'ın uranyum zenginleştirmeye devam edebileceğini ancak 2015 tarihli nükleer anlaşmada öngörülen yüzde 3,67'lik sınırın aşıl-maması gerektiğini belirtmişti. Ancak Witkoff daha sonra, ABD'nin hiçbir koşulda İran'ın zenginleştirme faaliyetlerine izin vermeyeceğini açıklayarak pozisyonunu sertleştirmiş ve Washington'un söyleminde ciddi bir tutarsızlık ortaya çıkmıştır.

İran Dışişleri Bakanı Abbas Arakçi, Witkoff'un bu çelişkili açıklamalarını müzakerelere zarar veren bir tutum olarak değerlendirmiş, barışçıl amaçlarla sürdürülen zenginleştirmenin tartışma konusu olamayacağını vurgulamıştır. İran açısından uranyum zenginleştirme, yalnızca bir teknik mesele değil, egemenlik haklarının bir parçası olarak görülmektedir. Arakçi, "Anlaşma olsa da olmasa da uranyum zenginleştirme faaliyetleri devam edecek" diyerek bu konudaki kararlılığı açıkça ifade etmiştir. İran lideri Ayetullah Ali Hamaney de 20 Mayıs'ta yaptığı konuşmada, "Zenginleştirme konusunda kimseden izin beklemiyoruz" sözleriyle, bu alanda herhangi bir dış baskıyı tanımayacaklarını ilan etmiştir. Hamaney'in bu açıklaması, İran'ın müzakereleri egemenlik haklarından taviz vermeden sürdürmeyi tercih ettiğini ve ABD ile yürütülen görüşmelerden ciddi bir beklenti içinde olmadığını ortaya koymaktadır.

Pezeşkiyan'ın "açıktan ölecek değiliz" açıklamasını da eklersek İran'ın tutumunun oldukça net olduğunu görebiliriz. Zira, uranyum İran için bağımsızlık sembolü sayılıyor. İran'ın 2021'den bu yana yüzde 60 oranında

zenginleştirilmiş uranyum biriktirdiği biliniyor. Bu miktarın yüzde 90'a kadar zenginleştirilmesi halinde nükleer silah üretimi için yeterli miktara ulaşıyor.

Öte yandan Hamaney'in, "ABD ile müzakerelerden pek bir şey beklemiyoruz" yönündeki açıklaması, İran'ın diplomatik sürece temkinli ve ihtiyatlı yaklaştığını göstermektedir. Bu yaklaşım, İran'ın bir yandan müzakere kapısını açık tutarken, diğer yandan ulusal çıkarlarını ve nükleer programını tavizsiz biçimde savunma kararlılığını sürdürdüğünü ortaya koymaktadır. Gerçek şu ki, ABD'nin güvenilir bir müttefik ya da arabulucu olarak hareket edebileceğine dair beklentiler giderek zayıflamaktadır. Özellikle Trump yönetiminin yeniden göreve gelmesiyle birlikte, Washington yönetimi yalnızca İran'la değil, Rusya-Ukrayna savaşı, Çin'le süregelen ticaret gerilimleri ve Gazze'deki çatışmalar gibi çok cepheli kriz alanlarında sözde müzakere süreçlerinin baş aktörü olarak konumlanmaktadır.

SÜREKLİ TEHDİTKÂR BİR AKTÖR

İran'la müzakerelerde İsrail'in korunmasına ve bölgesel bir güç olarak tanınmasına yönelik konular da gündemde. Bu gündem başından beri İran'la ABD ve genel olarak "Batı" arasındaki sorunların bir parçasıdır ve bugün de temel bir müzakere konusudur.

İran-İsrail gerilimi, sadece güncel müzakere süreciyle sınırlı bir mesele olmayıp, kökleri 1979'daki İran Devrimi'ne kadar uzanan yapısal bir çatışmayı yansıtmaktadır. Devrim öncesinde İsrail ile İran arasında diplomatik ve askeri iş birliği söz konusu iken, devrim sonrası İran'ın İsrail karşıtı söylemi dış politikasının temel sütunlarından biri haline gelmiştir. İran, İsrail'i gayrimeşru bir işgal devleti olarak tanımlarken, İsrail ise İran'ın nükleer programını varoluşsal bir tehdit olarak görmekte ve her fırsatta bu programı sekteye uğratmaya çalışmaktadır.

Bu gerilim, yalnızca söylemsel düzeyde değil, sahada da dolaylı çatışmalarla sürmektedir. İsrail'in Suriye'de İran'a ait ya da İran destekli hedeflere yönelik hava saldırıları, İran'ın Lübnan'daki Hizbullah ve Filistin'deki direniş gruplarına verdiği destekle karşılık bulmaktadır. Tel Aviv yönetimi, olası bir anlaşmanın İran'a meşruiyet ve manevra alanı kazandıracağı endişesiyle sürece sürekli müdahil olmaya çalışmakta, Washington üzerindeki etkisini kullanarak baskı kurmaktadır.

Trump yönetiminin İsrail'e yönelik zaman zaman dile getirdiği "süreci baltalama" uyarıları, bu gerilimin doğrudan değilse bile dolaylı bir ifadesi olarak okunabilir. Ancak bu uyarılar, ABD'nin İsrail'e karşı stratejik bir mesafe koyduğu anlamına gelmemektedir. Aksine, Washington, İsrail'in bölgedeki ayrıcalıklı konumunu sürdürmesini güvenlik politikasının vazgeçilmez bir parçası olarak görmeye devam etmektedir. Bu bağlamda, İran-İsrail gerilimi yalnızca iki ülke arasında değil, aynı zamanda ABD'nin bölgesel stratejilerinin de merkezinde yer alan uzun soluklu bir çatışma hattını temsil etmektedir.

Ancak bu çok yönlü diplomatik girişimler, çoğu zaman istikrar arayışından çok, küresel hegemonya rekabetinde pozisyon alma çabasını yansıtmaktadır. Trump'ın İsrail'e yönelik, müzakereleri baltalamaması gerektiği yönündeki uyarıları da bu bağlamda okunmalıdır. Zira İsrail'in İran'la yürütülen müzakere sürecine olumsuz yaklaştığı ve perde arkasında bu süreci sabote etmeye yönelik hamlelerde bulunduğu bilinmektedir. Trump yönetiminin İsrail'e dönük sınırlı uyarıları, ABD'nin bölgede gerçek bir denge gözetmekten ziyade, taktiksel manevralarla uzun vadeli çıkarlarını güvence altına almaya çalıştığını göstermektedir. İran cephesinden bakıldığında ise bu tablo, müzakerelerin samimi bir çözüm arayışından çok, jeopolitik güç oyunlarının bir uzantısı olarak şekillendiği yönündeki kanaatleri pekiştirmektedir.

İsrail'in İran'a yönelik askerî seçenekleri sürekli gündemde tutması ve Tahran'ın nükleer programını durdurma konusundaki ısrarı, müzakerelerin önündeki temel engellerden biri olmaya devam etmektedir. ABD ise bir yandan İsrail'i dengelemeye çalışırken diğer yandan Çin ve Rusya gibi küresel rakipleriyle diplomatik denge arayışındadır. Bu çok katmanlı ve çatışmalı denklem, İran-ABD müzakerelerinin yalnızca ikili bir süreç olmadığını, aksine küresel ölçekteki güç mücadelesinin bir parçası haline geldiğini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla, bölgesel aktörlerin pozisyonları ve Washington'un iç ve dış politikadaki öncelikleri, müzakerelerin yönünü doğrudan etkilemektedir.

BÖLGESEL YALNIZLIK MI, STRATEJİK DURUŞ MU?

Tüm bu gerilimli tabloya rağmen müzakere masasının hâlâ dağılmamış olması ve görüşmelerin teknik düzeyde sürdürülmesi, diplomatik sürecin

henüz tükenmediğine işaret etmektedir. Ancak uranyum zenginleştirme meselesi, taraflar arasında sadece teknik bir ihtilaf değil; artık doğrudan egemenlik, güvenlik ve jeopolitik güç dengesiyle bağlantılı bir kırmızı çizgi haline gelmiştir. ABD'nin 2018'de nükleer anlaşmadan tek taraflı olarak çekilmesi, İran'ın bu tür diplomatik süreçlere duyduğu güveni zedelemiş, Tahran'ı daha temkinli bir pozisyona çekmiştir. Bu nedenle İran, uranyum zenginleştirme konusundaki taleplere karşı net bir tutum takınmakta; geçmiş deneyimlerin ışığında, taviz verse dahi anlaşmanın bozulabileceğine dair derin bir kuşku taşımaktadır. ABD'nin önceki uygulamaları bu kuşkuyla haklı çıkaran bir arka plan sunmaktadır. Bugün itibarıyla müzakere süreci oldukça hassas bir dengede ilerlemektedir ve taraflar arasında henüz kapsamlı bir anlaşma zemini oluşmuş değildir. Müzakereler, İran'a yönelik tüm yaptırımların kaldırılmasını öngörmese de belirli alanlarda kısmi hafifletmeleri içermektedir. Ancak İran'ın hem uranyum zenginleştirme faaliyetlerini sürdürmesi hem de bazı yaptırımlardan kurtulma ihtimali, Tel Aviv cephesinde ciddi bir güvenlik kaygısı yaratmaktadır. Özellikle son dönemde Suriye'deki gelişmeler, Hizbullah'ın zayıflaması, Yemen'de Husilerin ateşkese kabul etmesi gibi etkenler, İran'ın bölgesel yalnızlığını artırmış görünmektedir. Bu da Tahran'ın müzakere masasını bir çıkış yolu olarak görmesine, ancak bu sürece yüksek düzeyde ihtiyatla yaklaşmasına neden olmaktadır.

BELİRSİZLİK UFUK

Sonuç olarak, müzakere sürecinin yakın gelecekte bir kopuş yaşayacağına dair net bir işaret bulunmamakla birlikte, iki taraf da edindikleri uluslararası ve bölgesel avantajları korumakta ısrarcı olacağı imajıyla hareket etmektedir. Üstelik bu müzakerelerin sonucunda İran'a yaptırımların tümüyle kalkmayacağı da daha baştan açıklanmış durumda. İran'ın hem uranyum zenginleştirmeye devam etmesi hem de yaptırımların hafiflemesi halinde bölgede konumunu güçlendirebileceği ihtimali İsrail'in öne sürdüğü temel endişe olmaya devam ediyor. Son süreçte Suriye'de yaşanan gelişmeler, Hizbullah'ın güç kaybetmesi, Husilerin ateşkese tamam demesi gibi süreçler bölgede İran'ı yalnızlaştırmış durumda. Dolayısıyla müzakerelerin bir süre daha devam edeceği görülmelidir. Ancak temkinli yaklaşmakta fayda var. Her iki ülke de kendi çıkarlarından taviz vermeden bu süreci ilerletmeye çalışacaktır.

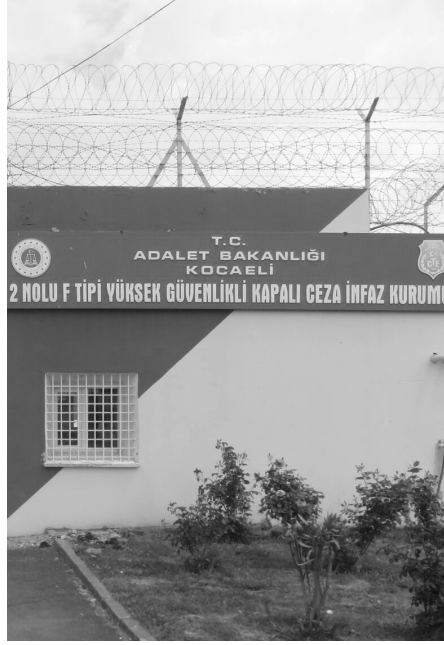
Tutsak Partizan Cem Karakuş sürgün edildi

Marmara Kapalı Hapishanesinde 2 yılı aşkın süredir tutsak bulunan Cem Karakuş Kocaeli 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesine sürgün sevk edildi.

Marmara Kapalı Hapishanesindeki devrimci tutsaklara yönelik saldırılar sürüyor. Sürgün sevk saldırılarına bir yenisi daha eklendi. Tutsak Partizan Cem Karakuş Kocaeli 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesine sürgün sevk edildi.

2 yıldır tutsak olan Cem Karakuş'un görüşü ve iletişim hakkı gasbediliyordu. Tüm arkadaş görüşçüleri hapishane idaresi tarafından engellenen Karakuş'un mektupları ise sansürleniyordu. Tecrit saldırısı yeni bir boyuta ulaştı. Yoldaşlarının bulunduğu hapishaneden alınan Karakuş, yoldaşlarının olmadığı bir hapishaneye götürüldü. Sadece aile üyeleriyle görüşmesine izin verilen Ka-

rakuş'un dışarıyla olan bağı tamamen koparılmak isteniyor. Karakuş, aile üyelerine de uzak bir hapishaneye sürgün edilmiş oldu.

İsviçre'de hasta tutsaklarla dayanışma eylemi

Tutsaklarla Dayanışma Platformu'nun çağrısıyla İsviçre'nin Basel kentindeki Claraplatz meydanında hasta tutsaklar için açıklama yapıldı. TSP, Dem-Kurd, Partizan, İsviçre Türküleri İşçiler Federasyonu (İTİF) ve PDD'nin yer aldığı platform açıklamasında Türkiye hapishanelerinde hasta tutsakların durumuna dikkat çekti. Açıklamada, Türkiye hapishanelerinde yüzlerce hasta tutsağın ağır hastalıklara rağmen tahliye edilmediğini, tedavilerinin engellendiğini belirterek bu uygulamalara "açık bir işkence politikası" denildi. Yaklaşık 2 bin hasta tutsağın bulunduğu dikkat çekilerek Adalet Bakanlığı verilerine göre 2018 ile 2023 yılları arasında en az 2 bin 258 tutuklunun yaşamını yitirdiğini, sadece 2024 yılında ise bu sayının 709'a ulaştığını, bu insanlık dışı uygulamaların son verilmesi gerektiğinin altı çizildi. Açıklamada ayrıca S ve Y tipi

hapishanelerinde uygulanan ağır tecridin hasta tutsaklar üzerindeki yıkıcı etkiler oluşturduğuna ve bu tecrit sistemin hem fiziksel hastalıkları ağırlaştırdığı hem de psikolojik sorunları derinleştirdiği vurgulandı. Yapılan açıklamanın sonunda "Hasta tutsaklar derhal serbest bırakılmalı, Tecrit uygulamalarına son verilsin. S ve Y tipi hapishaneler kapatılsın" denildi.

Eylem "Devrimci Tutsaklar Onurumuzdur!", "Yaşasın Enternasyonal Dayanışma!", "Zindanlar Yıkılsın Tutsaklara Özgürlük!", "Yaşasın Devrimci Dayanışma" sloganlarıyla son buldu.

"Binlerce, on binlerce şehit bizden önce halkın çıkarları için canlarını kahramanca verdiler. Onların bayrağını yukarılara kaldıralım, kanları ile çizilen yolda ilerleyelim"
Mao Zedung

KAVGADA ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Aziz Aras (Parti Militanı): Proletarya Partisi saflarında mücadeleye katılan Aziz Aras, 15-16 Haziran'la ilgili yapılan eylemlerin ardından 16 Haziran 1980 tarihinde İstanbul'da gözaltına alınarak işkencede katledildi. TİKB'nin yaptığı bir korsan eylem sonrasında çıkan çatışmada bir asteğmen ve iki er öldürülmüştü. Tek bir eylemciyi dahi ele geçiremeyen devlet, bölgede insan avına çıkmıştı. Bu operasyonlar sırasında Aziz Aras da gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar, öldürülen askerlerin öcünü alırcasına vahşice işkencelerden geçirildi. 17 Haziran 1980'de Aziz Aras ve TİKB militanı Songül Kayabaşı bu işkencelerde katledildiler. İşkenceyi örtbas etmek için devlet, hemen bir rapor düzenleterek Aziz Aras'ın hastane yatağından düşerek beyin kanaması sonucu yaşamını yitirdiğini iddia etti.

Aziz Akpınar (Parti Militanı): Proletarya Partisi saflarında mücadeleye katılan Aziz Akpınar, 17 Haziran 1980 tarihinde Tarsus'ta polis tarafından katledildi.

Cahide Karakaş: Siverek doğumlu olan Cahide Karakaş silahlı mücadele içinde

aktif görev aldı. Ailesinin İstanbul'a göç etmesinin ardından örgütlü ilişkisini burada devam ettirdi.

Proletarya Partisine yönelik bir operasyonda gözaltına alınan Cahide Karakaş, Urfa işkencehanelerine götürülerek yoğun işkencelere maruz kaldı ve bu işkenceler sırasında tecavüze uğradı. İşkenceli sorguların ardından tutuklanarak Amed Zindanına götürülen Cahide Karakaş bu alandaki direniş içerisinde de yer almıştır.

1983 yılında hapishaneden tahliye edilen Cahide Karakaş, gözaltında ve Amed Zindanında gördüğü yoğun işkenceler ve tecavüz saldırısının yarattığı tahribatı daha fazla kaldıramayarak 1984 yılında yaşamına son verdi.

Mehmet Kalkan (Parti Militanı): 1952'de Dersim'in Hozat ilçesi Buzlupınar köyünde doğan Mehmet Kalkan ekonomik nedenlerden dolayı ailesiyle birlikte 1978 yılında İstanbul'a göç etti. İstanbul'da Cevizli Tekel Yedek Parça Fabrikasında işçi olarak çalıştı. Parti militanı olan Kalkan, çalıştığı fabrikada

örgütlenme çalışmaları yaptı.

Mehmet Kalkan, 14 Haziran 1987 yılında Diyarbakır'da işkencede ser verip sır vermeme geleneğinin sürdürücüsü olarak ölümsüzleşti.

Naki Göksu (Komsomol Üyesi): Malatya doğumlu olan Naki Göksu Proletarya Partisi ile 1988-89 yıllarında üniversitedeyken tanıştı. Okulda gençlik faaliyetine aktif bir Komsomol militanı olarak katıldı. Cesur, gözüpek oluşunun yanı sıra askerî yönüyle de öne çıktı. Komsomol'un açtığı "Komünist Gençlik Gerilla Cephesine" kampanyasına ilk yanıt verenlerden oldu. Gerillalığı üst üste yaşanan çatışmalarla başladı. Haziran 1991'de gerilla birliği düşmanın pususuna düştü, çıkan çatışma 10 saat sürdü. Göksu yaralandı ve birlikten ayrı düştü. Bir gün sonra yaralı olarak bir köye gitti ve orada da pusuya düştü. Yaralı halde son mermisine kadar savaştı. Sağ olarak düşmana tutsak düştü. Naki Göksu'yu yaralı haliyle Mazgirt'e bağlı Ataçınar köyüne getiren düşman, köylülerin önünde yoldaşlarının yerini söylemesi ve pişmanlık olduğunu söylemesi amacıyla işkence yaptı. Değil sır vermek, en ufak bir tereddüt göstermeyen Göksu, düşmanı acze düşürdü. Onlarla alay etti, yoldaşlarına zaman kazandırdı ve halka propaganda yapmaya çalıştı. Zavallı duruma düşen binbaşı köylülerin gözü önünde Naki Göksu'yu kurşuna dizdi. Tarih 8 Haziran 1991'di.

Hıdır Doğan (Parti İleri Militanı): Dersim'in Hozat ilçesi Alancık köyü doğumlu olan Hıdır Doğan, Proletarya Partisi ile İstanbul'da ilişkilendi. İstanbul'da şehir askerî alanında görev yaparken partisinin çağrısını hiç tereddütsüz kabul ederek 1991 yılında özlemini duyduğu memleketinin dağlarının kartalı oldu. Hıdır Doğan, 6 Haziran 1992'de Dersim Zimek'te 2 bin kişiye yakın TC askeriyeye 40 kişilik Halk Ordusu gerillalarının iki gün süren çatışması sonucunda ölümsüzleşti. Hozat halkının hazırlanmış olduğu görkemli cenaze töreniyle toprağa verildi. Cenaze günü kepenk indiren esnaf, devletin tüm baskılarına rağmen cenazeye eksiksiz olarak katıldı.

Zülfü Yıldız (Parti Militanı): 1953'te Elazığ'ın Karakoçan ilçesinde doğdu. Devrimci düşüncelerle İstanbul'da Otomarsan Fabrikası'nda çalıştığı dönemlerde tanıştı. Tüm Maden-Sen'de örgütlü faaliyet yürüten Zülfü Yıldız, bu süreçte Proletarya Partisinin düşünceleriyle tanıştı. Bir yandan bulunduğu 1 Mayıs Mahallesi'nde halkın sorunlarıyla yakından ilgileniyor bir yandan da devrimin, partinin propagandasını yapıyordu. Zülfü Yıldız, 12 Eylül AFC'si döneminde kısa bir hapishane yaşamının ardından yurt dışına çıktı. Orada da bulunduğu her alanda verilen her görevi layıkıyla yerine getirdi. Zülfü Yıldız, 8 Haziran 1993 tarihinde geçirdiği kalp krizi sonucunda yaşamını yitirdi.

ENTERNASYONAL KOMÜNİST BİRLİK'TEN AÇIKLAMA

TKP/ML ve dünyadan çok sayıda Maoist parti tarafından kurulan Enternasyonal Komünist Birlik (EKB) tarafından 21 Mayıs'ta Hindistan'da ölümsüzleşen HKP (Maoist) Genel Sekreteri Basavaraj ve 27 Maoist için açıklama yaptı.

Açıklamada "Hindistan'daki Halk Savaşını ve HKP (Maoist)'i desteklemek ve halka karşı yürütülen savaşa karşı durmak için eylemleri, kampanyaları, etkinlikleri ve toplantıları iki katına çıkaralım!" diyen EKB, 28 Temmuz-3 Haziran tarihleri arasında dünya genelinde dayanışma eylemleri yapma çağrısı yaptı.

EKB tarafından yapılan açıklamada öne çıkanlar şu şekilde:

"Yoldaş Basavaraj'ın ölümü Parti, proletarya, halk ve Uluslararası Komünist Hareket için kuşkusuz ağır bir kayıptır; ancak Hindistan Komünist Partisi (Maoist), bu tür ağır kayıplardan sonra dahi toparlanma yeteneğini defalarca kanıtlamış ve Halk Savaşı yolunu kararlılıkla sürdürmeyi başarmıştır.

"(...) Gerici medya, Yoldaş Basavaraj'ın ölümündeki vahşeti ve devrime indirilen darbeyi zevkle anlatmakta; Hindistan devleti, Maoist Partinin yenildiğini ve köşeye sıkıştığını ilan etmek için aceleyle 'zafer' açıklamaları yapmaktadır. Oysa bunu daha önce sayısız kez yapmış ve her defasında kendi sözlerini yutmak zorunda kalmıştır. Gerçekte bu açıklamalar, Hindistan Komünist Partisi (Maoist)'in sarsılmaz gücü karşısındaki zayıflıklarını gözler önüne sermektedir. Partiyi ve Halk Savaşını yenemeyen gerici güçler, tek çare olarak katliamlara, sahte çatışmalara, soykırıma ve sözde saygı gösterdikleri "insan haklarını" tamamen hiçe saymaya başvurmuşlardır.

"Ancak dünya tarihi ve Hindistan halkının yiğit mücadelesi şunu kanıtlamaktadır: Tüm bu gerici şiddet, devrimi söndüremez.

Her bir kan damlası, devrimin çocuklarını yeniden doğurur. Onlar, üzerlerine düşen rolü cesaretle üstlenerek düşen yoldaşların ve savaşçıların silahlarını alırlar, büyük Hint halkının devrimci geleneklerini onurlandırır ve Hindistan Komünist Partisi (Maoist)'i yeni kadrolar ve önderlerle besleyerek Halk Savaşı yolunda ilerlemeyi sürdürürler.

"(...) On yıllardır süren Halk Savaşını yürüterek yoksul köylüler ve Adivasi halkı arasında derin kökler salan HKP (Maoist), Halk Savaşının ve Marksizm-Leninizm-Maoizm'in bayrağını Hindistan'da ve dünyada yakıcı bir meşale gibi yükseltti. Hindistan'daki bürokratik-toprak ağası devlet için, emperyalist tekeller için ve bölge ile dünyadaki tüm emperyalist-gerici planlar için bir kâbusa ve en büyük tehdide dönüştü.

"Korkudan titreyin, ey emperyalistler ve gericiler! Çünkü siz, yenilmez Halk Savaşını da her şeye kadir Marksizm-Leninizm-Maoizm'i de ne şimdi yenebilirsiniz ne de gelecekte yenebileceksiniz!

"(...) Son yıllarda ABD emperyalizmi, nükleer bir süpergüç olan Rusya ve sosyal-emperyalist Çin gibi diğer emperyalist güçlerle rekabet içinde, hegemonik güç konumunu koruyabilmek için stratejik önceliğini Hint-Pasifik bölgesine kaydırmaya çalışmaktadır. Ancak şu anda Orta Doğu'da batağa saplanmış durumdadır, arka bahçesi olan Latin Amerika'da "kurumuş odunlar" ve "kavurucu güneşten" korkmakta, iç bölgesinde ise -Hint-Pasifik'teki Filipinler ve Hindistan'daki Halk Savaşları karşısında- panik içinde titremektedir. Bu savaşların binlerce kez sona erdiği ilan edilmiştir ama hâlâ sarsılmaz iki engel olarak ayakta durmaktadırlar.

"Biz çok iyi biliyoruz ki bir yaratık ne kadar yaralıysa, kendi çelişkilerine ne kadar sıkışmışsa, o kadar vahşileşir, kana susar ve daha acımasız hale gelir. Hindistan, bir milyardan fazla nüfusa

sahip bir ülke olarak sınıf ideolojisi olan Marksizm-Leninizm-Maoizm temelinde kahramanca Halk Savaşı yürüten bir Komünist Partiye sahiptir ve bu durum ulusal ve uluslararası ölçekte büyük bir prestij kazandırmaktadır. Bu nedenle Hindistan, emperyalizmin -özellikle de Yankee emperyalizminin- yağma ve sömürüye dayalı karanlık planları için devasa bir tehdit oluşturmaktadır. Yankee emperyalizmi, her yola başvurarak Naksalit mücadelesini zayıflatmakta ve Maoizm'e darbe vurmakta çaresizce ısrar etmektedir.

"(...) Bugün Yoldaş Basavaraj, uluslararası proletaryanın Marksizm-Leninizm-Maoizm'i ve Halk Savaşını savunmak uğruna yaşamını feda eden seçkin önderler zincirinin yeni bir halkasıdır. Düşman onun yok edildiğini sanıyorsa yanılıyor. Onun adı artık her devrimcinin yüreğinde, her gerilla savaşçısının tüfeğinde, her köylünün öfkesindedir.

"Yoldaş Basavaraj, yaşamını feda ederken tüm komünistlere ve anti emperyalistlere güçlü bir silahlanma çağrısında bulunmuştur.

"Kızıl bayraklarımızı Yoldaş Basavaraj'ın yüce anısı önünde eğiyoruz. Kanımız, intikam arzusuyla kaynıyor. Sınıfımızın kahramanlarının belirlediği yolda, Marksizm-Leninizm-Maoizm'in ışığında, Yeni Demokratik ve sosyalist devrimlerin zaferi için verilen silahlı mücadeleyi son nefesimize dek sürdüreceğimizin sözünü yineliyoruz."

HALK SAVAŞINI SAHİPLENME ÇAĞRISI

EKB yaptığı açıklamayla Hindistan'daki Halk Savaşını sahiplenme, gerici Hint devleti ve Kagaar Operasyonunu protesto etme çağrısı yaptı.

EKB eylem çağrılarını şu sözlerle ifade etti:

"Enternasyonal Komünist Birlik, tüm

Marksist-Leninist-Maoist partileri ve örgütleri, tüm demokratik ve anti emperyalist yapıları, Yoldaş Basavaraj'ın anısına, HKP (Maoist)'i ve Hindistan'daki Halk Savaşını savunmaya ve halka karşı başlatılan savaş -özellikle Kagaar Operasyonu- karşısında durmaya çağırılmaktadır. Bu kampanya, Hindistan'daki Devrim Şehitlerini Anma Haftası olan 28 Temmuz-3 Ağustos tarihleri arasında başlayıp bu dönemi kapsayacak şekilde en kısa sürede başlatılmalıdır.

"Maksimum kararlılık ve cesaretle harekete geçmeliyiz: Parti ve Halk Savaşını destekleyen eylemlerin sayısını ve niteliğini artırmalı, güçlü ve etkili eylemler geliştirmeliyiz.

"Halka karşı yürütülen savaşı teşhir eden her türlü eylemi gerçekleştirmeliyiz:

"Halkın vicdanını uyandırmak ve tüm devrimci ve ilerici güçleri Kagaar Operasyonuna, soykırıma, "sahte çatışmalara", yargısız infazlara, köylülüğün, Adivasi topluluklarının ve diğer ulusal azınlıkların haklarının açık ihlâline ve politik tutsaklara karşı yürütülen saldırılara karşı mücadeleye çağırmalıyız.

"Milanlar, aktivistler ve kitleler arasında Yoldaş Basavaraj için anma oturumları düzenlemeli; onun yaşamını, politik ve teorik çalışmalarını incelemeliyiz. Enternasyonal Komünist Birlik, önümüzdeki haftalarda Yoldaş Basavaraj'ın yaşamına adanmış bir materyal hazırlayacak ve bu, Uluslararası Komünist Hareket için eğitim ve ideolojik biçimlenme aracı olacaktır.

"Enternasyonal Komünist Birlik, Uluslararası Komünist Hareketin tamamını şu çağrıda birleşmeye davet etmektedir: Yoldaş Basavaraj'ın anısına güçlü bir kampanya yürütmek; Hindistan'daki Halk Savaşını ve HKP (Maoist)'i desteklemek ve halka karşı yürütülen savaşa karşı durmak için eylemleri, kampanyaları, etkinlikleri ve toplantıları iki katına çıkaralım!"

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!
OKU. OKUT!

Özgür Gelecek için Yeni Demokrasi Gazetesi

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No: 6 Daire: 3 Beyoğlu/İstanbul İletişim: 0212 534 54 76- yenedemokrasi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi BBlok, 1. Kat, No:349 Zeytinburnu/İst.- 0212 501 21 20

yenedemokrasi1

yeni_demokrasi3

yenedemokrasi gazete

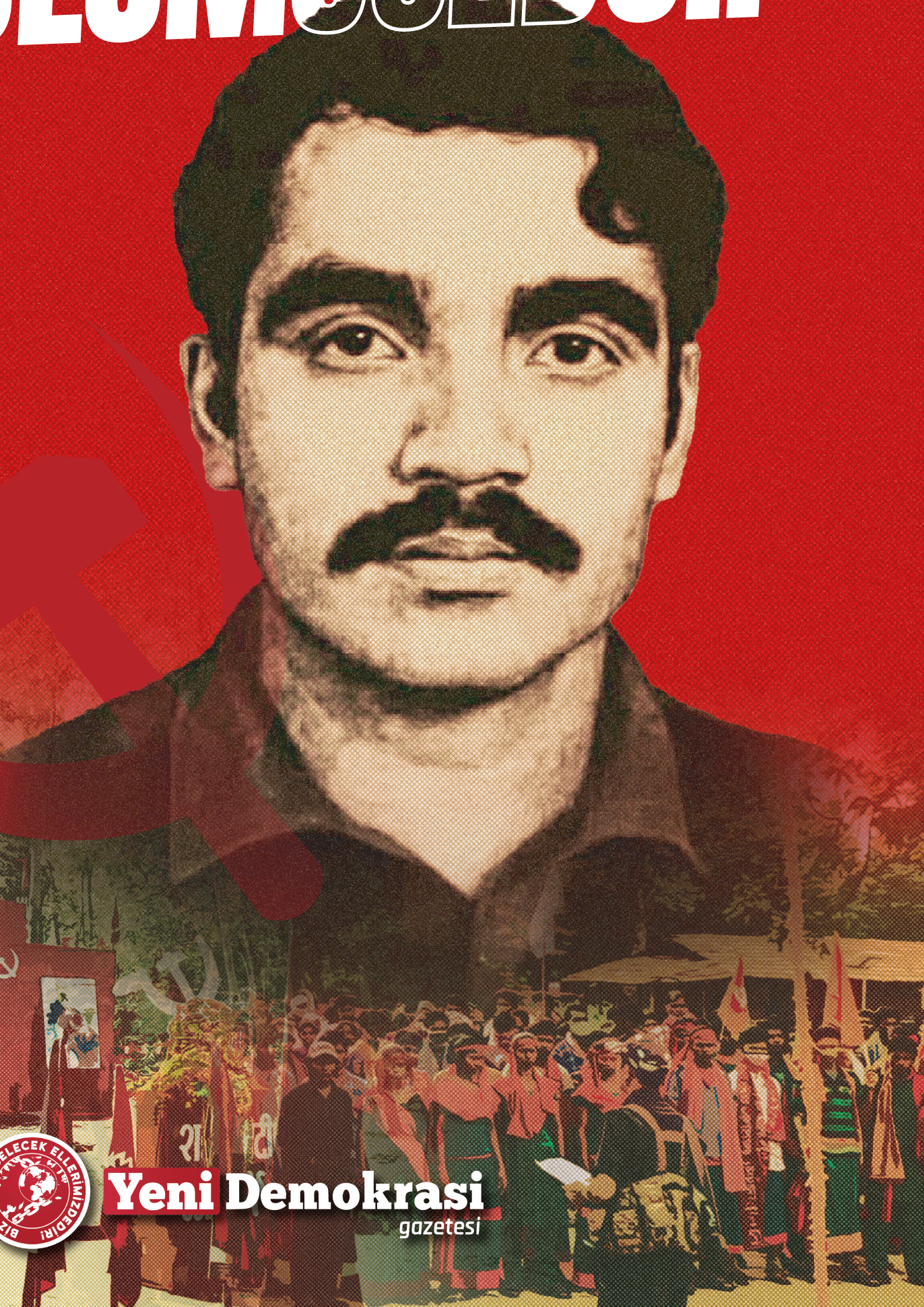
yenedemokrasi35.net

yeni_demokrasi

YeniDemokrasiGazetesi

yenedemokrasi3@gmail.com

YOLDAŞ BASAVARAJ VE 27 MAOİST ÖLÜMSÜZDÜR

Yeni Demokrasi
gazetesi